

ΠΑΣΧΑ 1968

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19.—Τηλ. 227-689 | 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1968 | ΑΡΙΘ. 8

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παναγιώτατε και θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης και Οἰκου-
μενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγα-
πητῆ ἀδελφῆ ἡμῶν και συλλειτουργέ, Κύριε
Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν
Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσα-
γορεύομεν.

Ἡ κτίσις πᾶσα ἀγάλλεται, Χριστοῦ θεα-
σαμένη τὴν Ἐγερσιν και πᾶσα ψυχὴ και
καρδία χαρᾶς και εὐφροσύνης ἐν Κυρίῳ Ἀ-
ναστάντι πεπλήρωται, τὴν ἐπινίκιον Αὐτῷ
ῶδὴν ὁμοθύμως και χαρμοσύνως συμνάλλου-
σα: «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος,
ἀγαλλιασώμεθα και εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Τῆς πανευφροσύνου ταύτης και παγκρι-
στιανικῆς ἐορτῆς ἐπιλαμβανόμενοι, ἐν χαρᾷ
και ἀγαλλιάσει τὴν Ὑμετέραν θεοφροῦρητον
και πανσέβαστον Παναγιότητα περιπτυσ-
σόμενοι, τὸν Πασχάλιον ἀπονέμομεν Αὐτῇ
ἀσπασμόν, τὸν παγχαρμόσνον τῆς πίστεως
ἡμῶν παιᾶνα προσφθεγγόμενοι: «Ἀναστάσεως
ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί· Πάσχα Κυρίου
Πάσχα. Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν και ἐκ
γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διε-
βίβασεν, ἐπινίκιον ἄδοντας».

Τὸ ἀνέσπερον τῆς Ἀναστάσεως φῶς, τὸ
καθοδηγοῦν και κατευθύνον πάντας τοὺς εἰς
Χριστὸν πιστεύοντας ἐπὶ τὴν ὁδὸν τῆς ἀγάπης,
καταναγάζει σήμερον τὸν ἐκπαγλον δεσμόν
τῆς ἐν ἀγάπῃ Πανορθοδόξου ἐνότητος και τὴν
περικλυτὴν τῆς Σεπτῆς Κορυφῆς τῆς Ὁρθοδο-
ξίας πορείαν τῆς ἀγάπης, ἀπαρχὴν γενομένην
πληρώσεως τοῦ ὑποκαρδίου πόθου πάσης

Χριστιανικῆς ψυχῆς, τῆς ἐν ἡμέρα τινὶ ἐνώ-
σεως ἀπασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπὸ τὸν αὐ-
τὸν Ποιμένα, τὸν Ἀναστάντα ἡμῶν Σωτῆρα
Χριστόν.

Τοιαύταις χρησταῖς ἐλπίσι τὴν ζωηφόρον
Ἀνάστασιν ὑποδεχόμενοι και τὴν τῆς ἀγά-
πης ὁδὸν μεθ' ὑμῶν αἰεὶ συμπορευόμενοι, ἀπὸ
βάθους καρδίας δεόμεθα τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀνα-
στάντος Χριστοῦ, ὅπως διαφυλάττῃ τὴν Ὑ-
μετέραν περισπούδαστον ἡμῖν και ἀξιάγαστον
Παναγιότητα ἀσινῇ, μακροημερεύουσαν και
τὸν λόγον τῆς Αὐτοῦ ἀληθείας ὀρθοτομοῦσαν,
δώῃ δὲ τῇ περὶ Αὐτὴν εὐαγεῖ χορεία τῶν Σεβα-
σμιωτάτων Ἱεραρχῶν και παντὶ τῷ Χριστε-
πωνύμῳ πληρώματι τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἀγιο-
τάτης Ἐκκλησίας βαθεῖαν και ἀναφαίρετον
εἰρήνην, πεπληρωμένην τῆς ἀναστασίμου ἀγίας
χαρᾶς και μεστήν τῶν οὐρανίων τοῦ Νικητοῦ
τοῦ Θανάτου και τοῦ δυσείμονος Ἄδου εὐλο-
γιῶν, οὐ μόνον κατὰ τὴν κλητὴν και ἀγίαν
Ἥμέραν, ἀλλ' ἄχρις Ἡμέρας Χριστοῦ, ἣν ταῖς
θεοπειθέσιν εὐχαῖς τῆς Ὑμετέρας πανσέπτου
Παναγιότητος και ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπ' ἐλπίδι
ἀπεκδεχόμεθα.

Ἐπὶ δὲ τούτοις και αἰθῆς Αὐτὴν κατασπα-
ζόμενοι και ἐορτίως προσαγορεύοντες ἐν ἀγά-
πῃ πολλῇ, διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας θεοτιμῆτου Παναγιότητος
ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός
και ὄλωσ πρόθυμος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ἄομοια γράμματα ἀπεστάλησαν και πρὸς πάντας τοὺς
λοιποὺς Ἀρχηγούς τῶν Ὁρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Λαμπρά, μεγάλη και ἔνδοξος ἡ ἁγία Κυριακή τῶν Βαΐων. Πλουσία δὲ εἰς διδάγματα, εἰς πνευματικούς μετεωρισμούς και θρησκευτικὰς συγκινήσεις. Ὁ Ἰησοῦς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν, ἐπὶ πῶλον ὄνου καθήμενος. Καὶ οἱ τέσσαρες ἱεροὶ Εὐαγγελιστὰὶ ἀναφέρουσι τὸ γεγονός, ὡς μέγα και ἔνδοξον και θαυμαστόν. Κάθε λέξις τῶν ἱερῶν κειμένων και ἔν νόημα ὑψηλὸν και θεῖον. Ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν ταπεινός, ἐπὶ ὄναριον καθήμενος και ἔν τούτοις τὰ πλήθη, τὰ συνωθούμενα διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, σπεύδουσιν εἰς ἀπάντησιν, κραυγάζοντα ἔν ἀγαλλιάσει και σεῖοντα τὰ βαΐα τῶν φοινίκων και ἔν συγκινήσει ἱερᾶ ἀναφωνοῦσι, τὴν θεῖαν Αὐτοῦ προέλευσιν ἀναγνωρίζοντα και διακηρύττοντα : « Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἔν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ » (Ἰω. 12,13).

Ἡ λιτὴ ἀφήγησις τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ἐμφανίζει τὸν Κύριον σιωπηλόν, ταπεινόν, ἄσημον, ἐπὶ ὄναριον ἐποχούμενον. Καὶ ὡς λέγει ὁ προφήτης : « Οὐ κεκραξεται οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἢ φωνὴ αὐτοῦ » (Ἠσ. 42, 2). Ὁ Κύριος σιωπᾶ, ἀλλ' ὁ « πολὺς ὄχλος » ὁμολογεῖ, κραυγάζει, ἀλαλάζει, ἐγκωμιάζει, δοξάζει και τιμᾶ τὸν ταπεινὸν « ἄνθρωπον » Ἰησοῦν, ὡς Θεὸν ἔνδοξον και βασιλέα. Καὶ ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος προσθέτει : « Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν » (Ματθ. 21, 12). Ὁμοίως και ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς Μάρκος τὰ αὐτὰ αὐταῖς λέξεσιν ἐπαναλαμβάνει. Ὁ δὲ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς και ταῦτα προσθέτει : « Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, λέγων ὅτι Εἰ ἔγνωσ ἔν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ και σὺ τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ και παρεμβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου χάρακά σοι και περικυκλώσουσί σε και τὰ τέκνα σου ἔν σοί, και οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἔν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου » (Λουκ. 19, 41 - 44).

Τὰ πάντα δι' ἡμᾶς και ἐλέχθησαν και ἐγράφησαν και ἐπράχθησαν. Διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἕνα, ἐμέ, σέ, τὸν ἕτερον και πάντας ὁμοῦ. Τὸν πάσης ἐποχῆς ἄνθρωπον· τὸν πάσης ἡλικίας, φύλου, τάξεως, φυλῆς, θρησκευματος ἢ οἰασδήποτε καταστάσεως. Ὁ « ἄνθρωπος » Ἰησοῦς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν, ἐπὶ πῶλον ὄνου καθήμενος. Καὶ πᾶς ἄνθρωπος εἰσέρχεται εἰς τὸν κόσμον, τὸν ὠραῖον και θαυμαστόν, τὸν ὁποῖον ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ ἐδημιούργησε δι' ἡμᾶς « κἀλὸν λίαν ». Οὗτος εἶναι ὁ συμβολιζόμενος « πῶλος », ἡ σὰρξ ἢ ἀνθρωπίνη, ἢ καθ' ἑαυτὴν ἀγνή, ὡς ὁ « πῶλος », ἀλλὰ και φύσει ὀρμητικὴ και ἀχαλίνωτος, οὐκ μικρὰς ἀκαθαρσίας ἐγκλείουσα. Ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἀναβάτην, τὴν ψυχὴν και τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, νὰ δαμάσῃ, νὰ χαλιναγωγῆσῃ, νὰ ὑποτάξῃ και νὰ ὀδηγήσῃ τὸν « πῶλον », μέσῳ τῆς ἱερᾶς πόλεως, μέσῳ τῆς παρουσίας ζωῆς, τῆς ὠραίας, τῆς ἀγαπητῆς, τῆς πολυτίμου, τῆς σεβαστῆς, τῆς « ἁγίας », ἐφ' ὅσον ὁ νουεχῆς ἀναβάτης εἶναι ὁ ἴδιος ἅγιος και ἱερὸς και ἄξιος τιμῆς και σεβασμοῦ και δόξης. Ὁ Ἰησοῦς μόνον « ἄνθρωπος » ἐμφανίζεται εἰς τινὰς Φαρισαίους, οἵτινες τολμῶσι νὰ εἴπωσιν εἰς αὐτόν : « Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου ! » (Λουκ. 19, 39). Οὗτοι ἀντιπροσωπεύουσι τοὺς ἀπίστους, τοὺς γνώστας τοῦ Νόμου, τοὺς πνευματικούς ἡγέτας. Καὶ ὅμως πόσον μωροὶ ἀπεδείχθησαν, ἀλλὰ και θρασεῖς και ἀναιδεῖς και ἀμαθεῖς ! Ὀλίγοι οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ὑποκριταί, οἱ δῆθεν ὑποστηρικταί τῆς ἀληθείας και τῆς γνώσεως. Ὁ « ὄχλος » ὅμως ἦτο « πολὺς », ἀσυγκρίτως πολυπληθέστερος τῶν δοκησισόφων Φαρισαίων. Καὶ ὁ « πολὺς ὄχλος » ὁμολογεῖ ἔν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ, τὸν « βασιλέα », τὸν « ἔν ὀνόματι Κυρίου ἐρχόμενον » ! Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ὁ ἔνδοξος, ὁ ἐκ Θεοῦ, ὁ Θεός !

Ἰδοὺ ὁ « ἄνθρωπος » ἔν τῷ ἀνθρώπῳ Ἰησοῦ ἀποκαλυπτόμενος, ὡς ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Δημιουργοῦ αὐτοῦ ἐξῆλθε, « βασιλεὺς » ἔνδοξος και τετιμημένος. « Καθήμε-

νος ἐπὶ πᾶλον ὄνου»· φέρων ἢ μᾶλλον φερόμενος ὑπὸ τοῦ ὑποζυγίου τῆς «σαρκός»· ἄγνος, ὀρμητικός, ἀτίθασος, δυνατός καὶ ἀδύνατος, ἄγνος καὶ ἀκάθαρτος, ἀτίθασος καὶ ὑπομονητικός, ἀξιοπερίεργος, ἀλλὰ καὶ ἀξιοθαύμαστος, εὐτελής, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητος. Ἴδου ὁ «πᾶλος»—ὁ γῆινος ἄνθρωπος! Ἀλλὰ φέρει ἐπὶ τῆς ράχεως αὐτοῦ τὸν «Θεόν» ἐν ἀνθρώπου μορφῇ! Φέρει τὴν «θεϊαν πνοήν», ἣν λέγομεν ψυχὴν. Οἱ Φαρισαῖοι ἀρνοῦνται τὴν θεϊαν καταγωγὴν τῆς. Ὁ «πολύς ὄχλος» ὁμολογεῖ τὸναντίον τὸν ἀναβάτην («ἄνθρωπον»), ὡς «βασιλέα» ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐρχόμενον. Ὁμολογία πίστεως ἀληθοῦς· διακήρυξις γνώσεως θείας· κραυγὴ ἐνδοξος καὶ μεγαλειώδης. Ὁ «πολύς ὄχλος», τὰ ἀναριθμητὰ πλήθη τῶν πιστῶν, τῶν ἐν «ἀφελότητι καρδίας» ὁμολογούντων τὸν Κύριον, ὡς Λυτρωτὴν καὶ Θεάνθρωπον καὶ τὸν «ἄνθρωπον» ὡς θεῖον ὄν, ἐκ Θεοῦ τὴν προέλευσιν ἔχοντα καὶ «ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐρχόμενον» ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ δοξασθῆ καὶ λαμπρυνθῆ καὶ τιμηθῆ καὶ ἀναγνωρισθῆ, ὡς «τέκνον Θεοῦ» καὶ κληρονόμος τῆς βασιλείας Αὐτοῦ!

Ἀλλὰ διὰ τὰ ἐπιτευχθῆ τοῦτο, ὀφείλει ὁ «ἄνθρωπος» νὰ κατευθύνῃ τὸν ἑαυτοῦ «πᾶλον», τὸ ἑαυτοῦ σάρκινον ὑποζύγιον, «εἰς τὸ ἱερόν», εἰς τόπον ἅγιον, ὅσιον καὶ ἱερόν, ἐνθα λατρεύεται ὁ ἀληθὴς καὶ τρισυπόστατος Θεός. Ὁφείλει νὰ ὀδηγήσῃ ἑαυτὸν «εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν», ἣτοι τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καθιστῶν ἑαυτὸν ἄξιον κατὰ πάντα, ἐκκαθαρίζων τὸν Νάον τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας καὶ ἐκμεταλλευομένους ἢ καὶ διαφθειρόντας τὰ ἀνεκτίμητα ἱερά καὶ ὅσια τῆς θείας αὐτοῦ πνευματικότητος, καὶ προστυχεύοντας τὸ ἀνεκτίμητον ἀγαθὸν τῆς προσωπικότητός του, τὸ βασιλικὸν του ἀξίωμα, τὴν θεϊαν του κα-

ταγωγὴν, τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν ἀθάνατον ψυχὴν του!

Ἀλλὰ προσοχή! Ἄς μὴ ἐπιτρέψῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἴδῃ τὴν πόλιν, τὴν «πόλιν τὴν ἁγίαν», ἣτοι τὴν ψυχὴν του, ἣτις ἐπλάσθη διὰ τὴν ἀγιότητα, ὡς εἶδεν ὁ Κύριος κατατήσασαν τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ, δι' ἣν καὶ ἐκλαυσεν! Προσοχή, χριστιανοί, ἵνα μὴ κλαύσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς «ἐκκοσμηκευμένης πόλεως», τῆς ἀσεβοῦς καὶ ἀμαρτωλῆς, τῆς πλεονεκτικῆς καὶ θεοστυγοῦς, τῆς ὑλοτρεφοῦς καὶ φιληδόνου! Προσοχή, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς ἀκούσωμεν παρὰ τοῦ δικαίου Κριτοῦ τοὺς φοβεροὺς λόγους: «Εἰ ἔγνωσ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ τὰ πρὸς εἰρήνην—νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου». Ἐκρύβῃ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἡ ἀλήθεια, διότι ἡμεῖς τὸ ἠθελήσαμεν. Ἐκρύβῃ, διότι ἡμεῖς ἐκαλύψαμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δὲν ἠθελήσαμεν ν' ἀντικρύσωμεν τὸ Φῶς.

Ἄλλ' ἐν ὅσῳ ζῶμεν, ἔχομεν τὴν δυνατότητα νὰ ἴδωμεν τὸ Φῶς. Ἀρκεῖ νὰ θελήσωμεν, νὰ ἐκζητήσωμεν, νὰ ποθήσωμεν τὸ Φῶς. Ἡ «Βαῖοφόρος Κυριακὴ» ἔστω καὶ δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν ἀφορμὴ ἀναζητήσεως τοῦ Φωτός. Ὁδηγήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν ἡμέτερον «πᾶλον» ἐπὶ τὴν ἁγίαν Πόλιν. Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, ὥστε κεκαθαρμένος ὁ Νάος τῆς ψυχῆς νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Κύριον. Ἴνα οὕτω καὶ ἡμεῖς δυνηθῶμεν ἐπαξίως νὰ συνενώσωμεν τὰς φωνὰς καὶ κραυγὰς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ εὐφροσύνῃ καὶ τιμῇ καὶ δόξῃ μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦντος «ἐν ἀφελότητι καρδίας», καὶ οὐχὶ ὡς οἱ Φαρισαῖοι, ἀναριθμητῶν πλήθους τῶν πιστῶν ἀκολουθῶν τοῦ Χριστοῦ: «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ»!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ
Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Α'

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1516

Ἀριθ. | Πρωτ. 2104
Διεκπ. 803

Ἀθήνησι τῇ 1.4.1968

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τὴν 19ην Μαΐου ἐ.ἔ. εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον θὰ γίνῃ ἡ πανηγυρικὴ λήξις τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Τοῦτο θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τόνωσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ φρονήματος τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητοῦν, ὡς καὶ τῶν Κατηχητοπαίδων, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ λίαν ὠφελίμου διὰ τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τοῦτου θεσμοῦ, καὶ κυρίως εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ θεομάνῃ καὶ ἀναξωγογήσῃ ἡ Ἐκκλησία καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὰ βήματά των εἰς τὴν ὁδὸν Κυρίου.

Τοῦτο πληροφορηθεῖσα ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς πάντας τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς, ὥστε ὅσοι ἐξ αὐτῶν θελήσουσιν καὶ δυνήσουσιν νὰ παρίστανται προσωπικῶς κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην καὶ ἀποστείλωσιν ἀντιπροσωπεῖαν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐκ τῆς ἑαυτῶν θεοσώστου Παρουσίας, ἐφ' ὅσον ὑπάρξουσιν αἱ οικονομικαὶ καὶ τεχνικαὶ δυνατότητες ἐκ μέρους τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων διὰ τὴν μεταφορὰν, διαμονὴν καὶ διατροφὴν τῆς ἀντιπροσωπείας κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς παραμονῆς τῆς ἐν Ἀθῆναις.

Γνωρίζοντες ὅθεν ταῦτα ὑμῶν, Συνοδικῇ ἀποφάσει, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως, ἐφ' ὅσον ἀποφασίσῃτε τὴν συμμετοχὴν ἀντιπροσωπείας τῆς θεοσώστου ὑμῶν Μητροπόλεως, εἰδοποιήσῃτε περὶ τοῦτου τὸ Γραφεῖον Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, πληροφοροῦντες αὐτὸ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας, ἵνα καθορισθῇ ἡ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ θέσις των, καὶ διὰ νὰ παραγγελθῇ εἰδικὸν λάβυρον, φέρον τὸν τίτλον τῆς Ἱερᾶς ὑμῶν Μητροπόλεως, τὸ ὁποῖον θὰ βαρύνῃ αὐτὴν διὰ χιλίων πεντακοσίων περίπου δραχμῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Τρίκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας Δαμασκηνός
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός
- † Ὁ Εἰθήνης Ἀντώνιος
- † Ὁ Κυθήρων Μελέτιος
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος

Ὁ Ἀρχιγραμματεῶν

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

Β'

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1517

Ἀριθ. | Πρωτ. 2100
Διεκπ. 851

Ἀθήνησι τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1968

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 4ης ἰσταμένου μηνός, ἀποδεχθεῖσα σχετικὴν πρότασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἤχθη εἰς τὴν λήψιν τῶν κάτωθι δύο ἀποφάσεων:

1.— Τὴν καθιέρωσιν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἐκάστου ἔτους ὡς ἡμέρας διενεργείας προαιρετικῆς εἰσφορᾶς μιᾶς δραχμῆς (δραχμῆς ἱεραποστολῆς) τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν, καὶ

2.— Τὴν καθιέρωσιν τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς ὡς ἡμέρας ἀφιερωμένης εἰς τὴν προβολὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἱεραποστολῆς καὶ τῶν Ἱεραποστολῶν καὶ εἰς τὴν ὕλικὴν συμπαράστασιν καὶ συνδρομὴν τοῦ ἔργου αὐτῶν ὑφ' ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, διὰ τῆς περιφορᾶς δίσκου εἰς ἅπαντας τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας.

Ταῦτα γνωρίζουσα Ὑμῶν, ἡ Ἱερά Σύνοδος παρακαλεῖ, ὅπως καταβάλλητε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν πρόσθεν ἱεραποστολικῶν ἐκδηλώσεων, τὸ δὲ συγκεντρωθησόμενον ποσὸν ἀποστείλητε ἀπ' εὐθείας τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ταμεῖον Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς).

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Τρίκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας Δαμασκηνός
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός
- † Ὁ Κυθήρων Μελέτιος
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος

Ὁ Ἀρχιγραμματεῶν

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

Γ'

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1518

Ἀριθ. | Πρωτ. 2356
Διεκπ. 873

Ἀθήνησι τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 1968

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Η ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου ἐγένετο με βυζαντινὴν μεγαλοπρέπειαν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, 31 Μαρτίου 1968, εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Τὴν 31 Μαρτίου καὶ ὥραν 3.30' μ.μ. ἀφίκοντο εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Μίκρας δι' εἰδικοῦ στρατιωτικοῦ ἀεροσκάφους ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος μετὰ μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοὺς ὑπεδέχθησαν οἱ Σεβασμ. Μητροπολίται Πατρῶν κ. Κωνσταντῖνος, Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Καλλίνικος (Τοποτηρητῆς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης) καὶ Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὀρους κ. Παῦλος, ὁ ὑπουργὸς Ἐργασίας κ. Δ. Πουλέας, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Βορείου Ἑλλάδος κ. Γιαντῶνας, ὁ Διοικητὴς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ ἀντιστράτηγος κ. Τσοῦμπας, ὁ Νομάρχης κ. Γαϊταντζῆς, ὁ ἀντιδήμαρχος κ. Κωνσταντινίδης, ἄλλοι ἐπίσημοι, πολλοὶ ἱερεῖς καὶ πλῆθος κόσμου, ὁ ὁποῖος ἀνεφωνεῖ ἀξίως, ἄξιός !» καὶ ἐχειροκροτεῖ ζωηρῶς.

ἔχονσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀγῶνας, οὓς καταβάλλει ἀνέκαθεν τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, πρὸς συντήρησιν τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῆ ἱερᾶς καὶ ἐθνικῆς παρακαταθήκης καὶ διατήρησιν ἀκεραίων καὶ ἀλωβήτων τῶν Ἐθνικῶν ἡμῶν δικαιῶν ἐπ' αὐτῆς, ὡς καὶ τὴν δυσχερῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν, εἰς ἣν περιῆλθε λόγῳ ἀπωλείας τῶν ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ δικαιοδοσίας προσόδων, καὶ ἐπιθυμοῦσα, ἵνα τὰ μέγιστα συντελέσῃ εἰς τὴν Ἱερὰν καὶ Ἐθνικὴν Αὐτοῦ ἀποστολήν, ἔγνω, ὡπὼς παρακάλεση τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἐκτιμῶντες δεόντως τοὺς προαναφερομένους λόγους, διατάξωσι τοὺς ὑπ' αὐτοὺς Ἱερεῖς καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβόλια, ἵνα περιαχθῆ ἰσόσκιος ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς αὐτῶν κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς Μεγάλης Πέμπτης.

Πρὸς τούτοις γνωρίζει τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις, ὅτι τὸ συλλεγησόμενον ποσὸν δεόν νὰ ἀποσταλῆ τῇ ἐν Ἑλλάδι Ἐξαρχίᾳ τοῦ Παναγίου Τάφου (Ἀθήναις, ὁδὸς Ἐρεχθεῶς 18) δι' ἐπιταγῆς.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδουτανίας Δαμασκηνός
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Προβέξης Στυλιανός
- † Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

Μετὰ τὴν προσφώνησιν τοῦ ἀντιδημάρχου κ. Κωνσταντινίδου, ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου ἱεροψαλτῶν «Ἰωάννης Δαμασκηνός» ἐνεχείρισεν εἰς τὸν νέον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης τὸν πολυχρονισμὸν του γεγραμμένον ἐπὶ πλακῶς ἐξ ἀλουμινίου.

Ἀφοῦ ἠύλογησε τὰ πλήθη, ὁ νέος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἐπεβιβάσθη αὐτοκινήτου καὶ ἐν πομπῇ κατηυθύνθη πρὸς τὴν πόλιν. Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς διαδρομῆς εἶχον συγκεντρωθῆ χιλιάδες πιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπευφήμουν τὸν νέον ποιμενάρχην των.

Ἡ πομπὴ ἔφθασε τὴν 4.30' μ.μ. εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Βενιζέλου καὶ Ἐγνατίας, ὅπου ὑπεδέχθησαν τὸν νέον Μητροπολίτην οἱ Σεβασμ. Μητροπολίται Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος, Δράμας κ. Διονύσιος, Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Χαρίτων, Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Κωνσταντῖος, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Στέφανος (ὁ ὁποῖος τοῦ ἐνεχείρισε τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον), ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κ. Μπουκουβάλας, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ξένων δογμάτων, ἡ Σύγκλητος τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου, ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, οἱ πρόεδροι καὶ τὰ διοικητικὰ συμβούλια διαφόρων ὁργανώσεων, ἄλλοι ἐπίσημοι καὶ χιλιάδες λαοῦ.

Εἰς τὴν προσφώνησίν του ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Γουλιέλμος διεβεβαίωσε τὸν νέον Μητροπολίτην, ὅτι ὁ λαὸς τῆς Θεσσαλονίκης, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποῖου ἐξεδαπάνησε τὸν ἑαυτὸν του ὡς κήρυξ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, συμπαρίσταται καὶ εἰς τὸ νέον του ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον θυσιῶν καὶ ἀγῶνων.

Ὁ νέος ποιμενάρχης ἠὐχαρίστησε δι' ὀλίγων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐσχηματίσθη πομπή, ἣ ὁποία ἔφθασεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τὸν ὁποῖον ἐνωρίτερον εἶχον κατακλύσει χιλιάδες λαοῦ μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀπαγορευθῆ ἡ εἴσοδος ἄλλων πιστῶν, διότι εἶχε δημιουργηθῆ τὸ ἀδιαχώρητον.

Κατὰ τὴν λαμπρὰν τελετὴν τῆς ἐνθρόνισεως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος προσεφώνησε τὸν νέον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδαν ὡς ἑξῆς :

Σεβασμιώτατοι, Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ, Σεβασμιώτατε Ἁγίε Θεσσαλονίκης, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἐάν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡπὼς καὶ ὀλόκληρον τὸ Πανελλήνιον, ἰδιαίτατα δὲ ἡ Μακεδονία καὶ γενικῶς ἡ Βόρειος Ἑλλάς, δὲν σᾶς ἐγνωρίζε καλῶς, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοὺς ὤμους σας τὴν βαρυντὰν αὐτὴν διακονίαν τῆς διαποιμάνσεως

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Διότι, ὅπως οἱ πάντες γνωρίζομεν, ἡ Ἱερὰ αὕτη Μητρόπολις ἔχει τὸ προνόμιον νὰ συμφιλιώνεται ἐπὶ τῷ ὅτι ὑπῆρξεν ἡ πρώτη εὐρωπαϊκὴ μεγαλόπολις, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Μέγας τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος ἵδρυσεν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐχει νὰ ἐπιδείξῃ τὰς δύο Ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας τῆς ἀπηύθυνεν ὁ ἀνυπέροβλητος ἰδρυτὴς τῆς, καὶ αἱ ὁποιαὶ ἀποτελοῦν θησαυρῖσμα πνευματικῶν εἰς αἰῶνας αἰῶνων. Ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας τὸ ἐκκλησιαστικὸν κέντρον ὄχι μόνον τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ καὶ πολὺ πέραν τῶν ὁρίων τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος, ἠκτινοβόλει δὲ πνευματικῶς μέχρι καὶ τῶν ψυχρῶν τοῦ Βορρᾶ στεππῶν.

Ἀπέκτησε πανσέπτους καὶ μωροβλήτους μάρτυρας καὶ ἁγίους, οἱ ὁποῖοι καλύπτουν διὰ τῆς λάμπειας καὶ χάριτός των ὁλόκληρον τὸν χώρον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ὅπως ὁ Μεγαλομάρτυς, ὁ πολιούχος καὶ προστάτης τῆς πόλεως ταύτης, εἰς τὸν ἱερόν ναόν τοῦ ὁποίου ἱστάμεθα κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην. Ἐποϊμάνθη ὑπὸ Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι «ἀστέρες πολύφωτοι τῆς Ἐκκλησίας», «πάγχροσα στόματα τοῦ λόγου», πάσης «τῆς Οἰκουμένης ἀγλαΐσμα». Ἐσχε δὲ καὶ ἔχει ποιμνίον, τὸ ὁποῖον συγκοιτάζει μεταξὺ τῶν μελῶν του πρόσωπα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ μεγάλου ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας Θεσσαλονικέων, εἶναι πρότυπα διὰ πάντας τοὺς πιστοὺς (Α' Θεσ. α' 7), τὰ ὁποῖα ἔχουν τόσην καὶ τοιαύτην ἀγάπην, ὥστε νὰ μὴ ἔχουν πλέον ἀνάγκην νὰ διδασκῶν περὶ αὐτῆς, ὄντες «θεοδιδασκτοὶ εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Α' Θεσ. 9), τὰ ὁποῖα εἶχον φθάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν χριστιανικῆς τελειότητος, ὥστε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν Δευτέραν Παρουσίαν του, νὰ εἶναι διὰ τὸν Ἀπόστολον «ἐλπῖς», «χαρὰ» καὶ «στέφανος κωνήσεως» (Α' Θεσ. β' 19) καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀγνότης καὶ ἡ ποιότης τῆς πίστεως νὰ ἔχη γίνῃ γνωστὴ «ἐν παντὶ τόπῳ» (Α' Θεσ. α' 8) καὶ ὁ Ἀπόστολος, ὅπου δῆποτε εὐρίσκειτο, νὰ δύναται νὰ κωνχᾶται δι' αὐτοὺς (Β' Θεσ. α' 4).

Ἄλλ' ὑμεῖς, Σεβασμιώτατε, δὲν εἴσθε ἐκ τῶν συνήθων κληρικῶν. Τὸ ἔργον σας ἐντὸς τοῦ Ἀμιελῶνος τοῦ Κυρίου καὶ ἡ φωτεινὴ προσωπικότης σας εἶναι γνωστὰ καὶ τὰ ἀναγνωρίζουν καὶ τὰ εὐλαβοῦνται ὄχι μόνον οἱ Θεσσαλονικεῖς, τοὺς ὁποίους ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν διηκονήσατε, ὄχι «μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ» (Α' Θεσ. α' 8) καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, ἀπὸ τῆς Θράκης ἕως τῆς Βορείου Ἡπείρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον. Καὶ οἱ «λίθοι κωνράξονται» (Λουκ. ιθ' 40), ἐὰν θὰ ἠθέλαμεν νὰ τοὺς ἐρωτήσωμεν διὰ τὸ πρόσωπόν σας καὶ τὸ ἔργον σας, τὸ ὁποῖον ἔχετε ἐπιτελέσει ὡς ἀκούραστος κήρυξ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὡς φλογερὸς ἐμψυχωτὴς, ὡς ἀκοίμητος ἐργῶν καὶ λόγῳ διδάσκαλος καὶ ὁδηγὸς καὶ πάντοτε μὲν, ἀλλ' ἰδίως ὅτε ἡ παρουσία τοῦ ὁσίου εἰς τὴν ὑπαίθρου ἦτο ἀτυχῶς σπανία, καίτοι ἦτο κατ' ἐξοχὴν ἀπαραίτητος. Δὲν προτιθέμεθα νὰ ὑποτιμήσωμεν οὔτε τὸν κόπον οὔτε τὰς προσπάθειάς καὶ τὸ ἔργον οὐδενός. Δὲν εἶναι ὁμως ὑπερβολή, ἐὰν λε-

χθῆ ὅτι, ἐὰν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ ἀπεφάσιζε πρὸς στιγμήν νὰ ἐπιλέξῃ τὸν κληρικὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος μετὰ τοῦ Μεγάλου Παύλου θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τὸ «περισσότερον πάντων ἐκοπίασα» (Α' Κορ. ιε' 10), αὐτὸς θὰ ἦσθε Ὑμεῖς, Σεβασμιώτατε.

Ἐντεῦθεν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τιμῶσα «τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὸν μόχθον» (Α' Θεσ. β' 9) καὶ ἐκτιμῶσα κατ' ἀξίαν τὴν ὄντως ἐξέχουσαν προσωπικότητα ὑμῶν, σταθμίζουσα δὲ τὰς ἰδιαζούσας περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρέθη ἡ πρώτη τῆς Μακεδονίας Μητρόπολις, ἀπεφάσισεν, ὅπως θέσῃ ὑμᾶς ἐπὶ τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς λυχνίαν. Καὶ εἶναι βεβαία, ὅτι ἡ Θεία Χάρις πρεσβείας καὶ εὐλογίας τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, πολλαπλασιάζουσα τὰ πολλὰ ὑμῶν τάλαντα, καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις τοῦ ἐκλεκτοῦ καὶ πολλαπληθοῦς σας ποιμνίου, ὑποστυλοῦσαι τὰς πολυτίμους δυνάμεις σας, θὰ σᾶς ἀναδείξουν μέγαν ἐν ἱεράρχαις τῶν Θεσσαλονικέων, ἀντάξιον τῶν μεγάλων καὶ ἐνδόξων προκατόχων σας καὶ ἐκ τῶν λίαν διακεκοιμένων ποιμένα καὶ διδάσκαλον τῆς συγχρόνου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐγκαθιστῶμεν, λοιπόν, ὑμᾶς μετὰ πολλῶν τῶν ἐλπίδων καὶ ὑποσχόμεθα, ὅτι θὰ συνυποοργῶμεν ὑμῖν τῇ δεήσει, ἵνα «ὑπεραυξάνῃ ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζῃ ἡ ἀγάπη» (Β' Θεσ. α' 3), παρακαλοῦντες, ὅπως καὶ ὑμεῖς προσεύχησθε καὶ περὶ ἡμῶν, «ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς» (Β' Θεσ. γ' 1).

Ἐὰν δέ, Σεβασμιώτατε, θὰ ἐπετρέπετο καὶ εἰς ἡμᾶς, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, νὰ προσθέσωμεν ὀλίγα τιμὰ εἰς ὅσα ἤδη αὕτη διὰ τῆς Ἐγκυκλίου τῆς ἀπηύθυνε πρὸς τὸ ἐμπιστευθῆν εἰς ὑμᾶς ποιμνίον, θὰ ἐξητοῦμεν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιναλάβωμεν ἀπλῶς ὅσα πρὸ χιλίων ἐννεακοσίων ἐτῶν μεταξὺ ἄλλων ἐγραφεῖν εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐνδόξου ταύτης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας: Ἄδελφοί Θεσσαλονικεῖς «πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε... Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. Πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε· ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν» (Α' Θεσ. ε' 16-23).

Ἀκολούθως προσεφώνησε τὸν νέον Μητροπολίτην ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Βορείου Ἑλλάδος κ. Γκαντάνας, ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Κατὰ τὴν πανίερρον ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν ἀνέρχεσθε εἰς τὸν ἱστορικὸν θρόνον τῆς θεοσώστου καὶ λαμπροτάτης ταύτης Μητροπόλεως τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἔθθα σύμπας ὁ ἱερός κλήρος καὶ ὁ εὐσεβὴς λαὸς τῆς πόλεως δέχονται τὰς πρώτας εὐλογίας σας, μὲ ἀισθήματα χαρᾶς, ἐκφράζω τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων καὶ προσδοκιῶν μας ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ὑμετέρας πανσεβάστου Παναγιότητος».

Ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως προσεφώ-
νησε τὸν νέον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Λεω-
νίδαυ ὁ ὑπουργὸς Ἐργασίας κ. Πουλέας, εἰπὼν τὰ
ἀκόλουθα :

«Οἱ αἰθέρες τῆς πόλεως ἐδοιχθήσαν σήμερον ἀπὸ
τὸ «Ἀξιος - Ἀξιος», τὸ ὁποῖον θὰ ἀντηχῆ πάντοτε.
Ὁ χώρος τῆς χριστευομένου Θεσσαλονίκης καθη-
γιασθῆ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν. Ἐπιτραπήτω μοι εἰς
τὸ «Ἀξιος» αὐτὸ τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως νὰ προσθέσω
καὶ τὸ «Ἀξιος» ἐξ ὀνόματος τοῦ Προέδρου τῆς Ἐθνι-
κῆς Κυβερνήσεως, κατ' ἐντολὴν τοῦ ὁποῖου εὐρίσκο-
μαι ἐδῶ καὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐνδρακρὺς ἀπὸ τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ καὶ
τῶν ἐπιστῆμων καὶ διακοπτόμενος συνεχῶς ἀπὸ τὰς
ἀθρομήτους ἀναφωνήσεις «ἄξιος, ἄξιος !», ὁ Σε-
βασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Λεω-
νίδαυ ἐξεφώνησε τὸν κάτωθι ἐνθρονιστήριον λόγον :

«Συντετριμμένος καὶ τεταπεινωμένος ἐγώ, διότι
ἀνεδέχθην βάρος καὶ ἀνέλαβον ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον
οὔτε ἐπέδωξα, οὔτε ἐπεθύμησα ποτέ. Εἰσήλθον εἰς
τὸν ἱερόν κληρὸν μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μείνω ἕνας ἀπλοῦς
ἱεροκῆρυξ καὶ ὑπαξιωματικὸς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ
Χριστοῦ. Ἴδὸν ὁμοῦς τώρα εὐρίσκομαι ἐνώπιον πάν-
των ἐψηφισμένος καὶ χειροτονημένος, διὰ χειρῶν τοῦ
Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἁγίων Συνοδικῶν, Μητροπολίτης
τῆς θεοσώστου ταύτης Μητροπόλεως.

Δὲν παραγνωρίζω τὸ γεγονός, ὅτι μεταξὺ τῶν
ἄλλων διακεκριμένων καὶ κατὰ πολὺ ἀνωτέρων μου
καὶ κατὰ τὴν μόρφωσιν καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν κληρι-
κῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας προέκριναν
ἐμέ, Πνεύματι Ἁγίῳ, ἢ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος
καὶ ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις διὰ τὴν διαποιμῶσιν τῆς
ἀποστολικῆς τῶν Θεσσαλονικέων Ἐκκλησίας, τὴν
ὁποίαν ἴδρυνε τὸ πρῶτον ὁ μέγας τῆς Ἑλλάδος καὶ
τῶν Ἐθνῶν ἀπόστολος, ὁ Θεῖος Παῦλος καὶ τὴν
ὁποίαν ἐκλέισαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων πανέγλη
πνευματικὰ ἀναστήματα, Ἁγιοὶ καὶ μεγαληγόροι
Πατέρες, κορυφαῖοι μαχηταὶ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν
πίστεως Ἰωσήφ ὁ Στουδίτης, Λέων ὁ Φιλόσοφος,
Ἰσίδωρος καὶ Εὐστάθιος, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς
καὶ Καβάσιλας, Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, Θεωνᾶς
ὁ Ἅγιος καὶ Ἰωακείμ ὁ Γ' ὁ μετέπειτα Οἰκουμε-
νικὸς Πατριάρχης καὶ τόσοι ἄλλοι ἐπίλεκτοι τῆς
Ἐκκλησίας ποιμένες.

Κάμπτομαι ἀληθῶς καὶ δευλιῶ ἐνώπιον τοῦ πελω-
ρίου βάρους καὶ τῶν δυσβαστάτων ἐθνῶν καὶ ὀπο-
χρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπωμίζομαι εἰς τοὺς δυσχει-
μέρους αὐτοὺς καιροὺς μικρὸς καὶ προβεβηκὸς τὴν
ἡλικίαν πλέον ἐγώ καὶ ἄπειρος διοικητικῶν καὶ ἀπρο-
ετοίμαστος διὰ τὴν ἀνάληψιν τοιούτων δυσθεωρήτων
καθηκόντων.

Ἐπεπιζῶ ὁμοῦς ἐπὶ τὴν Χάριν καὶ τὰς δωρεὰς
τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τοῦ τὰ ἀσθενῆ θεραπεύον-
τος καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦντος, τὸ ὁποῖον
ἱερέας τελειοῖ καὶ ἐπὶ τὴν ἰσχυρὰν καὶ ἀκαταμά-

χητον βοήθειαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀρχιποίμενος
Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας. Κα-
θὼς καὶ ἐπὶ τὴν συμπαράστασιν καὶ τὰς προσευχὰς
ἀρχιερέων καὶ πάντων ὑμῶν τῶν εὐσεβῶν χριστι-
ανῶν, ποὺ ὑπερεπληρώσατε κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν τὸν
ἱερόν τοῦτον χώρον.

Πῶς ἄλλως ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ ; Ὁ δρόμος ἠνοιχθῆ
πλέον. Θὰ τὸν βαδίσω ὅσον ἢ δύναμις μου καὶ ὅσον
τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἐπιτρέψῃ.

Πρὶν ἢ ὁμοῦς προχωρήσω εἰς τὰ καθιερωμένα,
θὰ ἀφήσω νὰ ἀνέβῃ ἀπὸ τὰ βῆθη τῆς καρδίας μου
θερμὴ πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν δοξολογία, εὐχαριστία
καὶ εὐγνωμοσύνη, διότι ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἐπέβλεψεν
ἐπὶ τὸν δούλον Αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἱερὰν αὐτοῦ διακο-
νίαν καὶ τώρα μὲ προωθεῖ εἰς νέους ἀγῶνας καὶ κό-
πους καὶ θυσίας ἐν τῷ ἱερῷ Αὐτοῦ Ἀμπελώνι.

Ἐν συνεχείᾳ, ὀφείλω νὰ καταθέσω θερμὰς εὐχα-
ριστίας μου πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
καὶ τὰ σεβάσμια μέλη τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνό-
δου, οἱ ὁποῖοι παρὰ τὰς ἰδικὰς μου ἐπιμόνονας παρα-
κλήσεις καὶ ἀντιρροήσεις ἠγαθύνθησαν νὰ μὲ ἀξιόσουν
τῆς μεγάλης αὐτῆς τιμῆς, τῆς ὁποίας δὲν ἐθεώρησα
ποτέ τὸν ἑαυτὸν μου ἄξιον. Δὲν ἀποκλείεται νὰ δια-
φείσω τὰς πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ἰσως ἐλπίδας, τὰς ὁποίας
ἐστήριξαν εἰς τὴν ἐλαχιστότητά μου, ἀλλὰ ὑπεύθυνος
διὰ τοῦτο δὲν εἶμαι ἐγώ.

Εὐχαριστῶ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν, ἣτις προέ-
κρινεν τὴν μετριότητά μου, διὰ νὰ ποιμάνω τὸ ποι-
μνιον τῆς θεοσώστου ταύτης ἐπαρχίας. Ὡσαύτως,
τὸν Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν Βορείου Ἑλλάδος κ. Δ.
Πατίλην, ἄνδρα ἐξαιρετικὸν καὶ στρατιωτικὸν γενναῖον, τὸν
Γεν. Γραμματέα κ. Νικ. Γκαντώναν, τὸν κ. Νομάρ-
χη, τοὺς κ. Δημάρχους καὶ τὰ μέλη τῶν δημοτικῶν
συμβουλίων, τὰς λοιπὰς Ἀρχὰς καὶ Ἐξουσίας, τὰς
ὁποίας «διὰ λήθην καὶ πλῆθος ὀνομάτων» δὲν μνη-
μονεῖω.

Ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλους ὑμᾶς, τοὺς ἀθρώπους τῆς ἐπι-
στήμης καὶ τῶν γραμμάτων, τοὺς ἀθρώπους τοῦ
μόχθου καὶ τοῦ ἰδρώτος, τοὺς ἀθρώπους τῆς πόλεως
ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπαίθρου. Τοὺς μεγάλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς
μικροὺς. Ὅλους τοὺς παρόντας, ποὺ καθηργήσατε
τὸν νόμον τοῦ ἀδιαχωρήτου, δίδω χίλια εὐχαριστῶ
διὰ τὴν ἀγάπην καὶ εὐνοίαν, μεθ' ἧς μὲ περιβάλλετε
καὶ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν, τὴν τόσον βαρεῖαν εἰς
ἐθῆνας καὶ ἀποστολήν.

Καὶ εἰς τὸ ἀγωνιώδες ἐρώτημα, ποὺ μοῦ τίθεται ἀπὸ
τῆς πρώτης στιγμῆς «Πῶς θὰ τὰ βγάλω πέρα ;» σεῖς
μοῦ ἀπητητήσατε: «Μαζὶ θὰ περπατήσουμε χεῖρι με
χεῖρι ἀντάμα». Ἰδιαιτέρως θερμῶς εὐχαριστῶ τὸν
Σεβασμιώτατον ἄγιον τοποτηρητὴν Μητροπολίτην
Ἐδέσσης καὶ Πέλλης διὰ τοὺς κόπους, εἰς τοὺς ὁποίους
ὑπεβλήθη.

Θὰ ἀνυπομονοῦν ἴσως μερικοὶ νὰ ἀκούσουν εἰς
τὸν ἐνθρονιστήριον αὐτὸν λόγον, ποῖον τὸ πρόγραμμα
τοῦ νέου ποιμενάροχου. Δὲν προτίθεμαι νὰ σᾶς κατα-
πονήσω τὴν ὥραν αὐτὴν εἰς ἓνα θέμα, τὸ ὁποῖον καὶ
προπαρασκευῆν πολλὴν ἀπαιτεῖ καὶ μελέτην ἐπιμε-
λῆ καὶ προσευχὴν ἐκτενῆ καὶ «μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς».

Ἐν τούτοις ἡ ἐπὶ 30 καὶ πλέον ἔτη διακονία μου ὡς ἐργάτου τοῦ Ἐὐαγγελίου ἐνταῦθα ὑποδηλοῖ κάπως ὅποιον θὰ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ τὸ μέλλον νὰ καταστρωθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ πρόγραμμα. Εὐρύτατοι εἶναι οἱ ὁρίζοντες πὸν ἐκτείνονται ἐνώπιον τοῦ ποιμένου καὶ τῶν ἐργατῶν τοῦ Ἐὐαγγελίου εἰς τοὺς μεγάλους αὐτοὺς καιροὺς. Καὶ πολλὰ γίνονται ἀπὸ τοὺς ζηλωτὰς ποιμένας καὶ ἐργάτας τῆς Ἐκκλησίας.

Τομεῖς ἐργασίας, προβλήματα ζέοντα, ἀνάγκαι ὄλικαι καὶ πνευματικαὶ τεράστιαι, δῖνα διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ πεῖνα διὰ πνευματικὴν τροφήν, τριζοκοπήματα θεσμῶν, φθορὰ ἀξιών, κατακλυσμός κακοῦ, σύγχυσις ἰδεῶν, ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀναμένον ἀντιμετώπισιν. Ποῖος μπορεῖ ἀπέναντι τῶν συσσωρευμένων αὐτῶν καθηκόντων νὰ μὴ δοροδῆσῃ; Ἴδον ἔργον κοπιῶδες καὶ ἐπιμοχθον πὸν κείται ἐνώπιόν μας σήμερον. Ἀνάγκη καὶ ὁ ὀμιλῶν καὶ νέους τομεῖς εὐαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ πνευματικῆς ἐργασίας νὰ ἀνοίξῃ καὶ νέους ἐργάτας νὰ ἐπιστρατεύσῃ καὶ μεθόδους νὰ ἀνανεώσῃ καὶ πύκνωσιν τοῦ θείου κηρύγματος νὰ ἐπιτύχῃ, κηρύγματος ἐκσυγχρονισμένου μὲν, βαθύτατα ὁμῶς χριστοκεντρικοῦ καὶ ἀπαντητικοῦ εἰς τὰ προβλήματα τὰ ζέοντα τῶν καιρῶν μας. Ἡ οἰκογένεια, τῆς ὁποίας αἱ ἐλληνοχριστιανικαὶ βάσεις καὶ θεμέλια κλονίζονται πρόοριζα, ἀπαιτεῖ στοργήν, διαποίμωσιν πράγματι στοργικῆν. Καὶ μαζί τῆς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας, ἡ νεότης τῆς νευραλγικῆς αὐτῆς περιοχῆς θὰ καταβληθῇ κάθε προσπάθεια νὰ περισωθῇ ἀπὸ τοὺς τρομεροὺς κινδύνους πὸν τὴν ἀπειλοῦν, νὰ τονωθοῦν τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη πὸν πρέπει νὰ τὴν διέπουν, νὰ διαποίμωθῇ ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς, ὥστε αὐτὴ αὐριον νὰ ἀποτελέσῃ τὸ βῆθρον μιᾶς πράγματι ἀναγεννημένης καὶ μεγάλης Ἑλλάδος.

Ἀγάπην πρὸς τὸν μοχθοῦντα καὶ ἐργαζόμενον ἄνθρωπον, ὥστε νὰ αἰσθανθῇ, ὅτι δὲν εἶναι ἐγκαταλελειμμένος καὶ ἄνευ προστασίας καὶ πατρικῆς συμπαράστασης. Οἱ πάσχοντες ὄλικῶς, ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς, πὸν εἶναι τὰ πονεμένα παιδιὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀνάγκη νὰ αἰσθανθοῦν τὴν ἀγάπην τοῦ Ἐὐαγγελίου νὰ ἐπουλώνη τὰς πληγὰς των, νὰ τοὺς μεταδίδῃ τὸ θάρρος καὶ νὰ τοὺς προωθῇ εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς καὶ τῆς νίκης.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν εἶναι ἐμφανὲς τὸ καθήκον, πὸν προβάλλει ἐνώπιον τοῦ Μητροπολίτου. Τὰ ἰδρύματα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ πρὸς οἰκοδομήν τῶν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἰδρύματα ἀνακουφίσεως τοῦ παντοῦ πόνου, ἀνάγκη νὰ πληθυνθοῦν. Ἡ Ἐπισκοπὴ εἰς τοὺς καιροὺς αὐτοὺς πρέπει νὰ εἶναι ἀχθοφόρος τῆς ἀγάπης, ἡ σημαία τῆς εἶναι τὸ «πρωτεῖον εἰς τὴν ἀγάπην». Δὲν εἶναι ἀνεκτὸν τὴν ὄραν πὸν βαίνει πρὸς τὸ τέρμα του ὁ 20ὸς αἰὼν, νὰ ἰσχύῃ τὸ «ὄς μὲν πεινᾷ, ὄς δὲ μεθύει».

Πὼς μπορεῖ νὰ παραβλέψῃ ὁ Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι «εἰκὼν τοῦ Θεοῦ», ψυχὴ «ὑπὲρ ἧς Χριστὸς ἀπέθανεν», προσωπικότης ἐλευθέρη, ἀξία ἀναντικατάστατος;

Καθημερινὸν μέλημά του, ἀντικείμενον τῆς προσευχῆς του, πόθος καὶ παλμός του, ἀνάγκη νὰ εἶναι ἡ ἀνόρθωσις καὶ ἀναγέννησις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀρτίωσις καὶ ἡ τελειώσις του. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν, ἐποχὴν τῆς ὑδρογονοβόμβας καὶ τῶν πυραύλων, εἰς αὐτὸν τὸν διαστημικὸν αἰῶνα, πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν ὅλοι νὰ γίνῃ πραγματικότης ὁ «καινὸς ἄνθρωπος ὁ κατὰ Χριστὸν κτισθεὶς», ὁ μόνος ἀξίος νὰ ὀνομασθῇ ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸς καὶ μόνος αὐτὸς δὲν θὰ κινδυνεύσῃ νὰ ἐξουθενωθῇ ἀπὸ τὸν τεχνικὸν πολιτισμὸν, νὰ πολτοποιηθῇ ἀπὸ τὴν μηχανὴν, νὰ καταποθῇ ἀπὸ τὸ φοβερὸν τέρας τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ τῆς φανλότητος. Ἀλλὰ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀπεργάζεσθαι καὶ τὸν σώζει μόνον ὁ Χριστὸς διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἁγιαστικῶν Μυστηρίων τῆς.

Δὲν λησμονῶ, ὅτι εἶμαι Ἕλληρ ἱεράρχης. Οὐδὲ παραγνωρίζω, ὅτι θὰ ποιμάνω, ἐπὶ ὅσον χρόνον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστὸς θελήσῃ, μίαν ἀκραιφνῶς ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν, τῆς ὁποίας ἡ τύχη συνφανθή διὰ μέσον τῶν αἰώνων μὲ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ, λοιπὸν, τὸ φρούριον τῶν ἐλληνικῶν καὶ χριστιανικῶν ἰδεῶν πρέπει νὰ παραμείνῃ ὄχι ἀπλῶς ἀπόρθητον ἀπὸ τὰς σκοτεινὰς δυνάμεις τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποβῇ φάρος φωτεινός, πὸν θὰ λάμπῃ καὶ θὰ ὀδηγῇ τὴν ἐλληνικὴν πατρίδα πρὸς τὰ ὑψηλὰ πεπρωμένα τῆς. Δι' ὅθα καταβληθῇ προσπάθεια νὰ παραμερίσων τὰ μίση, νὰ φρυγαδενθοῦν αἱ ἔχθραι, νὰ παύσων αἱ διχόνοια καὶ οἱ διχασμοί. Πρὸς τοῦτο τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης πρέπει νὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ ὅλους καὶ πρὸς ὅλους.

Θὰ εἶμαι πατέρας ὄλων, φίλος καὶ ἀδελφός ὄλων. Οὔτε τρόπον ζωῆς θὰ ἀλλάξω, οὔτε συμπεριφορὰν θὰ μεταβάλω. Ἐπιθυμῶ καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ μείνω ἀπλοῦς, λιτὸς καὶ πτωχός. Ἐμβλημα μου τὸ «Ἀργυρίου ἢ χρυσίου... οὐδενὸς ἐπιθέμῃσα».

Μόνον πὸν δὲν δύναμαι νὰ ἐδιδείξω ῥόλους εἰς τὰς χεῖράς μου. Καταθέσεις εἰς τὰς Τράπεζας, διαμερίσματα καὶ τὰ τοιαῦτα δὲν θὰ ὑπάρξουν. Ἀπὸ τὸν μισθὸν μου τὸ μεγαλύτερον μέρος θὰ μὲνῃ εἰς τὴν τράπεζαν τῆς ἀγάπης.

Μέγα τὸ ἔργον καὶ ἀνώτερον τῶν δυνάμεων ἐνός ταπεινοῦ καὶ ἀσθενοῦς ἱεράρχου. Ἀσφαλῶς ναί. Δὲν τὸ εἶπαμεν ὁμῶς; Ὑπάρχει ὁ ἐπευλογῶν καὶ ἐνισχίον τοὺς ἀσθενεῖς. Εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστὸς. Αὐτὸς, διὰ πρεσβειῶν τοῦ πολιούχου καὶ προστάτου τῆς πόλεως τῶν Θεσσαλονικέων Ἁγίου Δημητρίου, δὲν θὰ ἀφήσῃ μόνον καὶ ἀδύναμον τὸν ταπεινὸν δοῦλόν Του. Συγχρόνως θὰ ἔχω παραστάτην καὶ βοηθὸν τὸν ἱερὸν κληρὸν τῆς θεοσώστου αὐτῆς Μητροπόλεως. Σεῖς, ἀδελφοί μου, θὰ βαστάσετε μαζί τὸν κόπον, πὸν ἀπαιτεῖ μία ἀληθινὰ σύγχρονος διαποίμωσιν ἐν Χριστῷ ἐνός μεγάλου καὶ εὐσεβοῦς ποιμνίου. Σεῖς θὰ εὐρίσκεσθε εἰς τὴν ἐπαλξιν τοῦ ἀγῶνος καὶ θὰ ἀποτελήτε τὴν πρωτοπορίαν εἰς τὴν ἀναπλαστικὴν αὐτὴν προσπάθειαν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστὸς, ὁ Κύριος καὶ Θεός μας, πὸν μᾶς ἠξίωσεν νὰ γίνωμεν διάκονοι καὶ λειτουργοὶ Του, ζητεῖ ἀπὸ ἐμὲ πρῶτον καὶ ἀπὸ

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΕΑΣ ΠΕΛΑΓΟΝΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΞΕΝΟΥ

Κατόπιν τῆς δυνάμει τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 320/68 συστάσεως θέσεως Ἀρχιερέως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 19 Μαρτίου 1968, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, κατήρτισε τὸ τριπρόσωπον δελτίον διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς θέσεως τοῦ Μητροπολίτου Νέας Πελαγονίας ἐκ τῶν πανοσ. ἀρχιμανδριτῶν α) Νικολάου Ξένου, ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης, β) Ἀγαθονίου Φιλιππότη, πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ γ) Σωτηρίου Τράμπα, στρατιωτικοῦ ἱερέως.

Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἀντιστρατηγος κ. Γεώργιος Ζωϊτάκης, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Παπακωνσταντίνου, προέκρινεν ἐκ τῶν τριῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκλεγέντων ὑποψηφίων τὸν πανοσιολ. ἀρχιμ. Νικόλαον Ξένου, τοῦ ὁποίου τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα Μήνυμα ἐτελέσθησαν τὴν 23 Μαρτίου 1968.

σᾶς κατόπιν ἀγνότητα καὶ καθαρότητα βίου, προσπάθειαν ἐξάρσεως, ἐργασίαν ἀδιάκοπον, διὰ νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν μας, διὰ νὰ ὑπηρετήσωμεν τὸ εὐσεβὲς καὶ φιλόχριστον αὐτὸ ποίμνιον, γινόμενοι «τύπος τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ». Ὁ ἱεράρχης σας θὰ σταθῇ παρὰ τὸ πλευρόν σας, ὡς ἀδελφός σας, πλήρης στοργῆς καὶ κατανοήσεως, βοηθός σας καὶ ἐνισχυτής σας.

Νῦν, λοιπόν, ἀρχεται ὁ νέος ἀγών. Θὰ εἶναι σννέχεια ἐκεῖνου, ποὺ ἐκάναμεν ὅλοι μαζί, κλήρος, χριστιανικαὶ ὀργανώσεις καὶ σωματεῖα, ποὺ προσέφεραν πολυτιμοτάτας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μέχρι σήμερον, καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, στρατιωτικοὶ καὶ ἐπιστήμονες, ἕνας ὁλόκληρος λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὅλοι εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν, παλαιοὶ καὶ νέοι συνεργάται εἰς τὴν ὠραιοτέραν καὶ ὑψηλοτέραν ἐξόρμησιν διὰ τὴν χριστιανικὴν ἀνάπλασιν τῆς κοινωνίας. Θὰ ὀλιγορήσῃ κανεὶς : Δὲν τὸ πιστεῶ.

Ὅλοι μαζί χέρι μὲ χέρι. Ὅλοι καὶ ὅλα διὰ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἁγίας Του Ἐκκλησίας. Ὅλοι καὶ ὅλα διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀγαπητῆς μας Πατρίδος, τῆς Πατρίδος τῶν πατριῶν, τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος. Ἀμήν».

Μετὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας μετέβη εἰς τὸ μητροπολιτικὸν μέγαρον, ὅπου ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ λαοῦ.

Κ.Κ.Π.

Ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ νοεκληγέντου Μητροπολίτου Νέας Πελαγονίας κ. Νικολάου ἐτελέσθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν τὴν Κυριακὴν, 24 Μαρτίου 1968. Τῆς τελετῆς τῆς χειροτονίας προέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὁ ὁποῖος καὶ προσεφώνησε τὸν ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Νέας Πελαγονίας, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Θεοφιλέστατε,

Ἡ πρότασις πρὸς τὴν Στρατιωτικὴν Ἡγεσίαν διὰ τὴν δημιουργίαν θέσεως Μητροπολίτου, πρὸς διαποίμανσιν τῆς ὑπὸ τὰ ὄπλα ὑπηρετοῦσης νεότητος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ πρόθυμος ἀποδοχὴ τῆς ἐκ μέρους τῶν Ἡγητόρων τοῦ Στρατεύματος, ἀποτελεῖ ἀπ' ἐνὸς μὲν δεῖγμα τῆς ἰδιαίτερας φροντίδος, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ περιβάλλῃ τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν μερίδα τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ἀπ' ἑτέρου δὲ μαρτυρεῖ τὰ εὐσεβῆ καὶ φιλόθηρα αἰσθήματα τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ.

Ἡ δὲ κλήσις τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς θεοφιλίας, ἵνα αὐτὴ ἀναλάβῃ ἐπευθύνως τὴν διοργάνωσιν τῆς νέας ταύτης ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, φανερώνει τὴν ἰδιαίτεραν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία τρέφουν πρὸς τὸ πρόσωπόν σας καὶ τὴν μέχρι τοῦδε δρασίαν σας. Τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀνατίθεται, εἶναι ὁμολογουμένως βαρύντατον. Καλεῖσθε νὰ θέσητε τὰ θεμέλια τοῦ ὅλου ὀργανισμοῦ τῆς νέας ὑπηρεσίας· πρὸ παντός ὅμως ἀπαιτεῖται ἀπ' ὑμῶν νὰ ἐμφρυσήσητε τὴν ζωογόνον πνοήν, ἡ ὁποία θὰ διακρίνῃ πάντας τοὺς συνεργάτας σας εἰς τὸ μέγα καὶ δυσκολώτατον ἀρχιερατικὸν ἐν τῷ στρατεύματι ὑπόουγγμά σας. Θὰ πρέπει νὰ ἀξιοποιήσητε τὴν διείκτιαν τῆς ἐν τῷ στρατεύματι ὑπηρεσίας τῶν νέων μας, ὥστε μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν των νὰ τοὺς ἀποδώσητε εἰς τὴν οἰκογενειάν των καὶ τὴν κοινωνίαν στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ, συνεχίζοντας τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς πατρίδος μας. Ἐχετε νὰ ἐτοιμάσητε τὰ ἀπαραίτητα στελέχη σας, διὰ νὰ πλαισιώσητε τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπιτίθεται ἐπὶ τῶν ὤμων σας. Θὰ διανοίξητε νέους δρόμους εἰς τὴν πολυσχιδῆ καὶ πολύπλευρον ἀποστολὴν σας. Θὰ τάμετε νέας μεθόδους ἐργασίας ἐν τῇ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τῶν ἀπαλῶν καὶ εὐγενῶν ψυχῶν τῶν νεαρῶν βλαστῶν τῆς φυλῆς μας.

Ἡ προηγουμένη ἐν τῷ στρατεύματι εὐδόκιμος ὑπηρεσία σας καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη του πρὸς ὑμᾶς, ἡ καρποφόρος μέχρι τοῦδε δρασίς σας, ἡ ὀρμητικότης τοῦ χαρακτήρός σας, ἡ ἐτοιμότης σας πρὸς θυσίαν, τὰ πολλαπλὰ καὶ μεγάλα χαρίσματα, μὲ τὰ ὁποῖα σᾶς ἐπροίκισεν Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος σᾶς ἀποστέλλει εἰς τὸν σημαντικώτατον τοῦτον τομέα τοῦ Ἀμπε-

λῶνός Του, προοιωνίζονται λαμπρὰν τὴν νέαν σταδιοδρομίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῆς σήμερον ἀποδύεσθε.

Ἐξακολοθησατε νὰ εἶσθε περιβεβλημένοι τὴν πνευματικὴν σας πανοπλίαν. Δι' αὐτῆς καὶ διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ μέχρι τοῦδε ἐπετύχατε πάντα ὅσα κατορθώσατε. Συνεχίσατε τὴν πορείαν τῆς καλῆς στρατείας, εἰς τὴν ὁποίαν μέχρι σήμερον ἦσθε στρατευμένοι. Μὴ σταματήσετε τὸν καλὸν σας ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἀγωνίζεσθε καὶ νὰ εἶσθε βέβαιοι, ὅτι ὁ οὐράνιος ἀγωνοθέτης θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ μὲ τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. Τὸν ὑπεσχέθη εἰς ὅλους τοὺς φιλοτίμους καὶ γενναίους στρατιώτας Του, εἰς πάντα τοὺς νομίμους καὶ τιμίους ἀθλομένους εἰς τὸν στίβον τῶν αἰωνίων ἀθλημάτων Του.

Ἡ στρατενομένη νεολαία καὶ ἡ ἡγεσία της καὶ ἡ πνευματικὴ των προκοπὴ ἐναποτίθενται ἀπ' αὐτῆς τῆς στιγμῆς εἰς τὰς χεῖράς σας. Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἔθνος σᾶς τὴν ἐμπιστεύονται. Ἡ παρακαταθήκη εἶναι ἀνεκτίμητος. Ἀναμένομεν καὶ προσευχόμεθα νὰ τὴν ἀποδώσετε ἀναβαπτισμένην, ἀνακαινισμένην, γεμάτην ἀπὸ παλμὸν καὶ αἰσιοδοξίαν, «πλήρη ἀγαθῶν ἔργων», «πλήρη πίστεως καὶ δυνάμεως» (Πράξ. στ', 7), μὲ δύο λέξεις, «πλήρη Πνεύματος Ἁγίου» (Πράξ. ζ' 55).

Ἀπαντῶν εἰς τὴν προσφώνησιν τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Πελαγονίας κ. Νικόλαος, ἀφοῦ ὑπεγράμμισε τὴν βαθυτάτην συγκίνησίν του καὶ τὴν ταραχὴν του ἐκ τῆς ἀναλαμβάνομένης βαρυτάτης ἀρχιερατικῆς εὐθύνης, εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Εἶχον τὴν εὐτυχίαν ν' ἀνήκω εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Μοναστικὴν Ἀδελφότητα Θεολόγων «Η ΖΩΗ». Καὶ ἐχειραγωγήθην εἰς τὰ πνευματικὰ γυμνάσματα καὶ τὰς πνευματικὰς ἀνατάσεις ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον π. Σεραφεῖμ. Ἦμην πανευτυχῆς ἀποβλέπων ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ νὰ κερδήσω τὸν Χριστόν, νὰ ζῶ ἐν Χριστῷ ὡς ἀπλοῦς Ἱερομόναχος καὶ ν' ἀγωνίζωμαι νὰ γνωρίσω καὶ εἰς ἄλλας ἀθανάτους ψυχὰς τὸν Χριστόν, γλυκύτερον τοῦ ὁποῖου οὐδὲν ὑπάρχει. Καὶ ἤμην εὐτυχῆς καὶ εὐγνώμων πρὸς τὸν ἅγιον ἐκεῖνον Γέροντα, ὁ ὁποῖος μὲ ἐμύησεν εἰς τὴν ἀνωτερότητα καὶ τὴν γλυκύτητα τοῦ ἀφιερωμένου Ἱερομονάχου καὶ Ἱεροκήρυκος καὶ μὲ ἐδίδαξε νὰ ἀφήσω τὸ βαρύτερον ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης διὰ τοὺς ἀξιωτέρους καὶ ἰσχυροτέρους μου. Διότι τὴν φυγὴν πρὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης μᾶς ἐδίδαξαν αἱ μεγάλαι φυσιογνωμίαι τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Κατὰ τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, ὁ Ἀρχιερεὺς εἶναι «Θεὸς περιπολῶν ἐν σαρκί» καὶ «ἄξιος ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ Ἐδαγγελίου» (Ἐφεσ. 6. 14, 19), κατὰ δὲ τὸν ἱ. Χρυσόστομον, ἄρχέτυπον τοῦ βίου καὶ κινήτων καὶ ὅρος ἐξῴϊας».

Καὶ ἐνῶ ἔζων ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν τοιαύτην σταδιοδρομίαν τοῦ Ἱερομονάχου-Ἱεροκήρυκος, ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὸ δυσβάστακτον φορτίον τῶν ἐθνῶν τοῦ Ἐπισκόπου, καλοῦμαι αἴφνης παρὰ τῶν Ἁγίων τοῦ

Θεοῦ Ἐπισκόπων, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ν' ἀναλάβω τὸ μέγα καὶ φοβερὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑπόργημα, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐπεδίωξα καὶ οὐδέποτε ἐφαντάσθην. Καὶ τώρα, ἰδὸν αἰχμάλωτος τοῦ ἀποστολικοῦ : «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέεικετε» (Ἐβρ. 13, 17) καὶ τοῦ 39ου Κανόνος τῆς ἐν Κερθραγένη ἁγίας Συνόδου, ἀναγκάζομαι νὰ κόψω τὸν αὐχένα πρὸ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καί, ἐπωμιζόμενος τὸ βαρύτερον Σταυροῦ Ἀρχιερατικὸν Ὀμοφύριον, νὰ ἐξέλθω τῆς παρεμβολῆς. Δέος αἰσθάνομαι καὶ «τὸν ἡ ψυχὴ μου τετάραι» (Ἰωάν. 12.27· Ματθ. 26.39), διότι ἀποχαιρετῶ καὶ ἐγκαταλείπω μὲ πόνον ψυχῆς μίαν 30ετῆ ἀπλήν ζωὴν, τὴν ζωὴν τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἀσφαλοῦς χειραγωγήσεως.

Ἄλλ' ἂν ἡ Ἀρχιερωσύνη ἦτο δι' ἐμὲ θέμα κλειστόν, ἡ στρατιωτικὴ διακονία ἦσκει μίαν τρομερὰν ἐλξιν. Ὁ π. Σεραφεῖμ ἐγκαίρως διέκρινε τὰ στρατιωτικὰ μου ἐνδιαφέροντα καὶ πρῶτος συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ συνδυασμοῦ Ἱεροσύνης καὶ Στρατιωτικῆς Διακονίας ἐν τῷ προσώπῳ μου ἀπὸ τοῦ 1948. Εἶναι ἀληθές, ὅτι μὲ συνεκλόνηζε πάντοτε αὐτὴ ἡ ἀριστοκρατία τῆς θυσίας καὶ τοῦ αἵματος, ἡ ἀριστοκρατία τοῦ ἁγίου πατριωτισμοῦ τοῦ Στρατοῦ μας. Αὐτὸς ὁ πατριωτισμὸς, ὁ ὁποῖος ἔκανε τὸν Ἀριστοτέλην ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν πατρίδα «θεόκτιστον». Αὐτὸς ὁ πατριωτισμὸς, ὁ ὁποῖος ἐδόνει τὸν Συνέσιον Πτολεμαῖδος τῆς Κυρήνης, τὸν Γρηγόριον, τὸν Βασίλειον καὶ τὸν Χρυσόστομον ἀναγκάζοντα «Ὀδὲν γλυκύτερον Πατρίδος» καὶ ἀνεβίβαζεν τὸν Σέργιον ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων τῆς βασιλευσύνης, καὶ παρῶρα τὸν Χρυσόστομον Σμύρνης εἰς τὸ μαρτύριον τῆς κατακρεουργήσεως, αὐτὸς ὁ πατριωτισμὸς μὲ ἀναγκάζει ἐν παριστάμαι τὴν στιγμὴν αὐτὴν πρὸ τῶν Ἱερῶν τούτων τῆς Χάριτος βαθμίδων, ἵνα ἐπωμισθῶ τὴν βαρυτάτην διακονίαν τοῦ πρώτου Μητροπολίτου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Αὐτὸς μ' ἔκανε ν' ἀποχαιρετήσω τὴν φιλάτην μου Κρήτην, τὸν «βράχον τῆς θυσίας τῶν Ἱερῶν», ὅπου ἐπὶ 18 ἔτη διηκόνησα ὡς Ἱεροκήρυξ μὲ ὄλην μου τὴν ἀγάπην. Καὶ ἡ ἡρωτόκος καὶ προσφιλῆς μου Κρήτη μὲ περιέβαλε μὲ στοργὴν ἀπέραντον καὶ μοῦ ἔδειξεν ὄλον τὸν μεγαλεῖον καὶ τὸν πλοῦτον τῆς ἀγάπης της, τῆς εὐαισθησίας της καὶ τῆς φιλοξένου στοργῆς της. Καὶ γίνεται τώρα προπομπὸς μου εἰς τὴν νέαν μου μεγάλην ἀποστολήν. Σ' εὐχαριστῶ, Κρήτη τρισένδοξη. Ποτὲ δὲν θὰ σὲ λησμονήσω. Θὰ σὲ φέρω πάντα μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου. Σοῦ φιλῶ τὸ χέρι ἀπὸ τὴν θέσιν αὐτὴν καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ εὐχεσῶ δι' ἐμέ».

Ἐν συνεχείᾳ, ἀφοῦ ἠὺχαρίστησε τὸν Μακαριώτατον καὶ τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν ἐκλογὴν του καὶ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν πρόκρισίν του ὡς Μητροπολίτου Ἐνόπλων Δυνάμεων, εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Σήμερον καλεῖται ἡ Ἐκκλησία, Μακαριώτατε, νὰ καταστήσῃ αἰσθητὴν τὴν παρουσίαν της καὶ εἰς τὸν Στρατόν. Ποτὲ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀπουσίασεν, ὡς

δύναμις, ὡς ὁδηγὸν πνεῦμα, ὡς στοιχεῖον μεταφυσικὸν ἀπὸ τὸν Στρατὸν. Καὶ ἰδίως ὅταν τὸ ἔθνος ἀναζητῆ καὶ διεκδικῆ τὴν ἐλευθερίαν του, τότε τὸ ράσον ἀναρριπίζεται. Αὐτὸ ἀνάβει τὴν φωτιάν. Αὐτὸ γίνεται ἡ πρωϊνὴ ρομφαία καὶ στήλη φωτός. Τὸ αἵματωμένον ράσον συμπορεύεται καὶ συνοδοιοπορεῖ, συμπάσχει καὶ συγχάριρει μὲ τὸν Στρατὸν. Σήμερον ἰδίως καλεῖται τὸ ράσον νὰ συνοδοιοπορήσῃ μὲ τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς θουσίας καὶ τοῦ αἵματος, τὸν Στρατὸν. Νὰ σταθῆ παραπλεύρως τῶν μελῶν μιᾶς Ἱεραρχίας ὑπευθύνου διὰ τὴν πορείαν τῆς Χώρας, διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν τῆς. Νὰ σταθῆ κοντὰ εἰς τὸν φιλόχριστον Στρατὸν, τὸν Στρατὸν τῆς Σωτηρίας, εἰς τὰς στιγμὰς ποὺ διερχόμεθα. Νὰ σταθμεύσῃ εἰς τὴν περιούχην ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐλέγχει ἡ ἀστραπή τῆς θουσίας καὶ ἡ ὠραιότης τῆς ἀνδρείας. Νὰ συναγωνίζεται μὲ τοὺς ὄρουμεῖς, οἱ ὁποῖοι τρέχουν εἰς συνάντησιν τοῦ θανάτου, διὰ νὰ χαρίσουν τὴν γαλήνην εἰς τὸν τόπον. Νὰ σταθῆ πλησίον ἐκείνων, εἰς τὸ χρονικὸν τῆς καρδιάς τῶν ὁποίων ἀναγράφεται μόνον ἡ λέξις «θ υ σ ί α». Διότι χωρὶς τὸ μυστικὸν λότρον τῆς θουσίας τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ἀναστάσιμος γαλήνη δὲν θὰ ὑπῆρχεν».

Ἀναφερόμενος ἀκολούθως εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ στρατεύματι, ὁ πρῶτος Μητροπολίτης τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων κ. Νικόλαος ὑπεγράμμισε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς :

«Ἡ ρασοφορεμένη Ἐκκλησία θὰ ποίησεν ἡ ἀποβῆ ἐν τῷ Στρατῷ ὁ εὐαίσθητος δέκτης ὄλων τῶν πόνων, τῶν ἀγωνιῶν, τῶν ἀνατάσεων, τῶν ἀναπάσεων, τῶν ψυχικῶν πόθων, τῆς πίστεως τῆς ψυχῆς τοῦ στρατιώτου, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ ἰσχυρὸς πομπὸς τῶν μηνυμάτων τοῦ οὐρανοῦ».

Χιλιάδες πιστῶν καὶ πολλοὶ Κρητικοὶ παρηκολούθησαν μὲ κατάνυξιν τὴν χειροτονίαν τοῦ Μητροπολίτου Νέας Πελαγονίας κ. Νικολάου, ἐκδηλώσαντες τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν χαρὰν των διὰ τὴν ἐκλογὴν του μὲ τὰς αὐθορμήτους ἀναφωνήσεις «ἄξιος, ἄξιος!».

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Πελαγονίας κ. Νικόλαος Ξένος ἐγεννήθη εἰς Λεγαῖνὰ Ἡλείας ὑπὸ εὐσεβῶν γονέων, Διονυσίου καὶ Ἐλένης. Τέκνον πολυμελεστάτης οἰκογενείας, δὲν ἠτύχησε νὰ χαρῆ τὴν οἰκογενειακὴν στοργήν, διότι ὁ μὲν πατὴρ του τὸν ἀφῆκεν ὄρφανὸν εἰς ἡλικίαν 5 ἐτῶν, ἡ δὲ μήτηρ του εἰς ἡλικίαν 11 ἐτῶν.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του ἐγκατέλειψε τὴν γενέτειράν του Λεγαῖνὰ, ἐγκατασταθεὶς κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν ἐν Πάτραις εὐρισκομένην θείαν του, ἀκολούθως δὲ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Γηροκομείου Πατρῶν πλησίον τοῦ ἱερομονάχου π. Γαβριὴλ Φραγκούλη καὶ ἄλλων εὐλαβῶν κληρικῶν. Τὸ 1932 ἐτελείωσε τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς καὶ ἐνεγράφη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τὸ 1937.

Τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1937 παρουσιάσθη εἰς τὴν Σχολὴν Ἐφένδρων Ἀξιοματικῶν (Σ.Ε.Α.Π.) Κερκύρας καὶ ἐκεῖθεν ἐξῆλθεν ἑφεδρὸς ἀξιοματικός. Ὑπηρετήσεν ὡς ἀξιοματικός κατὰ τὸν πόλεμον 1940-41 καὶ κατὰ τὸν συμμαχοπολέμον 1944-1949 μὲ τινὰς διακοπὰς. Ἀφυπηρετήσεν τὸ 1949, χειροτονηθεὶς τὴν 25 Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους Διάκονος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Τὴν 16 Ἰουλίου 1950 ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Δωροθέου. Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1950 μέχρι τῆς ἐκλογῆς του ὡς Μητροπολίτου Νέας Πελαγονίας ἦτοι ἐπὶ 18 συν-

† Ὁ Νέος Πελαγονίας κ. Νικόλαος.

απτὰ ἔτη διηκόνησεν εἰς Ἡράκλειον Κρήτης ὡς ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης.

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐχρημάτισε καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Ἐφένδρων Ἀξιοματικῶν, ὡς καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἡρακλείου.

Ὁ ἀδιάβλητος βίος, ἡ ἀρτία θεολογικὴ μόρφωσις, ἡ θερμὴ πίστις, ἡ μέχρι τοῦδε καρποφόρος ὑπηρεσία καὶ τὰ ἄλλα πολλαπλὰ χαρίσματα τοῦ πρώτου Μητροπολίτου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων κ. Νικολάου εἶναι ἐγγύησις, ὅτι οὗτος θὰ ἀναπτύξῃ, μὲ τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, πλουσίαν εἰς πνευματικὸς καρποὺς δρᾶσιν ἐν τῷ στρατεύματι, ἀναδεικνυόμενος ἄξιος πνευματικὸς ὁδηγὸς τῆς στρατευομένης νεολαίας μας.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 214/1967 ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ἀπὸ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐτῶν εἶχεν ὑπὸ πάντων ἀναγνωρισθῆ ὡς ἀδήριτος ἢ ἀνάγκη τῆς ἀποκαθάρσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Κλῆρος καὶ λαός, ἐν ἐνὶ στόματι ἀπήτουν, ὅπως τὸ σῶμα τοῦ ἱεροῦ μας κλήρου ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τῶν μελῶν του ἐκείνων, τὰ ὅποια δὲν ἤμπουε νὰ ἀνήκουν εἰς τὰς τάξεις του. Ἡ πολυπόθητος ὁμως αὕτη κάθαρσις εἶναι ἔργον δυσχερέστατον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐφαρμογὴ δυσχεραίνεται ἔτι μᾶλλον ἐκ πολλῶν λόγων: Πρῶτον, ἐκ τοῦ πληθωρισμοῦ τῶν ἐκτοξευομένων κατὰ κληρικῶν κατηγοριῶν, πολλαὶ ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὅλως ἄδικοι καὶ συκοφαντικά· δεύτερον, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ὅλη διαδικασίᾳ τοῦ καθαρμοῦ δεόν νὰ γίνῃ ὄχι μόνον κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζόμενα. Τρίτος λόγος εἶναι, ὅτι ἡ κάθαρσις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ μετ' αὐστηρότητος μὲν, ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ ἀπολύτου καὶ ἀδιαβλήτου ἀμεροληψίας. Διότι, ἐκτὸς τῆς καθάρσεως, ἡ ὅποια ἦτο ἀνάγκη νὰ γίνῃ, θὰ πρέπη νὰ ἀναστηλωθῆ καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ ἐπὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης.

Εἰς τὰς δυσχερείας ταύτας ἦλθον νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ κατὰ τοῦ Νόμου 214/1967 ἐγερθεῖσαι εἴτε ὑπὸ κατηγορουμένων εἴτε ὑπὸ τρίτων ἀντιρρήσεις. Αὗται περιστρέφονται περὶ δύο κυρίως σημεία: πρῶτον ὡς πρὸς τὴν συνταγματικότητα καὶ δεύτερον ὡς πρὸς τὴν κανονικότητα αὐτοῦ. Ἐξελήφθη, δηλαδὴ, ὁ Νόμος ὡς ἀντιτιθέμενος πρὸς τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ Νόμου 214/1967 στηρίζουν ἐπὶ τοῦ ὅτι προσκρούει τάχα εἰς τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ Συντάγματος. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὁμως οὗτος δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὰ ἄρθρα ταῦτα περιλαμβάνονται μετὰξὺ ἐκείνων, τῶν ὁποίων, συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ ἰσχὺς ἔχει ρητῶς ἀνασταλῆ ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967. Ἐπομένως, καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελεν ὑποτεθῆ, ὅτι τὰ συσταθέντα Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια θὰ πρέπη νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔκτακτα, καὶ πάλιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ θεωρήσῃ τις ὡς ἀντισυνταγματικῶς καταρτισθέντα, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουν εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, τὰ ὅποια ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ἐν ἰσχύϊ.

Δεύτερον· ἀλλὰ τὰ διὰ τοῦ Νόμου 214/1967 συσταθέντα Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια δὲν εἶναι «ἐκτακτα», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Συντάγματος. Τοῦτο διαλαμβάνει καὶ τὰ ἐξῆς: «Δικαστικά ἐπιτροπὰ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἷονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν». Ἄλλ' ὁ χαρακτηρισμὸς Δικαστηρίου τινὸς ὡς «ἐκτάκτου», κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Συντάγματος, δὲν προέρχεται κατὰ κύριον λόγον

ἐκ τῆς χρονικῆς αὐτῶν διαρκείας, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ιδιότητος τῶν προσώπων, τὰ ὅποια καλοῦνται νὰ τὸ ἀπαρτίσουν. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς συνταγματικῆς διατάξεως, ἡ ὅποια προηγεῖται τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης καὶ ἡ ὅποια ἔχει οὕτως: «οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ». Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ Νόμου 214/1967, ὁ παρὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζόμενος δικαστὴς εἶναι ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ εἰδικώτερον οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ συγκροτοῦντες τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὡς ὀριζε καὶ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Νόμου 5383/1932 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων». Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Νόμον 214/1967, τὸ Συνοδικὸν Δικαστήριον συγκροτεῖται ὑπὸ μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Κατὰ ταῦτα, μόνον ἐὰν τὸ διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς Συνοδικὸν Δικαστήριον συνεκροτεῖτο ἐκ λαϊκῶν ἢ στρατιωτικῶν δικαστῶν, μόνον τότε θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ, ὅτι ἐστέρει τοὺς κατηγορουμένους τοῦ «φυσικοῦ» των ἢ κατὰ τὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος «τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ». Ἐφ' ὅσον ὁμως τὸ Δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ δεκατριῶν Ἀρχιερέων, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι στερεῖ τὸν τυχὸν κατηγορούμενον Μητροπολίτην τοῦ «φυσικοῦ» του δικαστοῦ, καὶ ἐπομένως ὅτι τὸ Δικαστήριον πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς «ἐκτάκτου». Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν συνέβαινε, ἂν δηλαδὴ τὰ Δικαστήρια δὲν συνεκροτοῦντο ὑπὸ Ἀρχιερέων, ἀκόμη καὶ τότε, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου διδασκόμενα (βλ. Χρ. Σγ ο υ ρ ί τ σ α, Συνταγματικὸν Δίκαιον, τόμ. Α' (1954), σελ. 439), δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν τὰ Δικαστήρια τοῦ Νόμου 214/1967 νὰ ὀνομασθῶσιν ὡς ἔκτακτα. Διότι «διὰ τὴν ιδιότητα δικαστηρίου τινὸς ὡς ἐκτάκτου εἶναι ἀδιάφορον... ἐὰν ταῦτα συγκροτῶνται ἐκ στρατιωτικῶν ἢ ἐξ ἰδιωτῶν, ἢ ἀκόμη, ἐκ τακτικῶν δικαστῶν» (ἐ.ἀ.).

Τὴν ιδιότητα τοῦ «ἐκτάκτου» δικαστηρίου, κατὰ τὴν παγίαν διδασκαλίαν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου, ἐρειδομένην εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς καθιερώσεως τῆς συνταγματικῆς ταύτης ἀπαγορεύσεως (βλέπε Χρ. Σγ ο υ ρ ί τ σ α, ἐ.ἀ.), «προσδίδει ἀποκλειστικῶς τὸ ὅτι τοῦτο συνεστήθη ἐκ τῶν ὑστέρων, διὰ νὰ κρίνῃ ἐπὶ συγκεκριμένης ἢ συγκεκριμένων περιπτώσεων». Ἀλλὰ τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια τοῦ Νόμου 214/1967 δὲν δικάζουν συγκεκριμένας μόνον περιπτώσεις, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ Νόμου «πάντα τὰ ὅπουδήποτε διαπραχθέντα ἐκκλησιαστικά παραπτώματα». Δὲν ὑφίστανται, δηλαδὴ, δύο εἰδῶν Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια, τὰ τακτικά διὰ πάσας τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ τὰ ἔκτακτα, καθιερούμενα διὰ τοῦ Νόμου 214/1967, δι' εἰδικὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις, ἀλλὰ μόνον τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου καθιδρυόμενα, τὰ ὅποια, ὡς εἶδομεν, ἔχουν ἀρμο-

διότητα ἐπὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν κληρικῶν διαπραττομένων παραπτωμάτων. Ἄλλως τε, εἶναι γνωστὸν τὸ πῶς καὶ διατὶ ἐξεδόθη ὁ Νόμος 214/1967. Λόγω τοῦ ὅτι διὰ τοῦ Νόμου 3/1967 ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περιορίσθη ἀπὸ 13 εἰς 9, καθίστατο ἀδύνατος ἡ συγκρότησις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον 5383/1932, ὁ ὁποῖος προϋποθέτει δεκατριμελῆ Σύνοδον. Ἡ ἀδυναμία αὕτη ἦτο ἀπόλυτος, προκειμένου περὶ συγκροτήσεως τοῦ διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον, συμφώνως πρὸς τὸν ΙΕ' Κανόνα τῆς ἐν Κερθαγένῃ Συνόδου, δεόν νὰ συμμετέχωσιν τοῦλάχιστον δώδεκα Ἀρχιερεῖς. Παρέστη ὅθεν ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῆ νέος Νόμος, ρυθμιζὼν τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συνδικῶν Δικαστηρίων, πράγμα εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει ὁ Νόμος 214/1967.

Τὸ δευτέρον ἐπιχείρημα, τὸ προσαγόμενον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ Νόμου 214/1967 εἶναι, ὅτι τάχα ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἀναδρομικὴ ἰσχὺς, πράγμα τὸ ὁποῖον πράγματι ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Συντάγματος. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ τοῦ ἄρθρου 8 ἡ ἰσχὺς ἔχει ἀνασταλῆ, τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν εὐσταθεῖ διὰ τὸν λόγον, ὅτι οὐδαμοῦ τοῦ Νόμου 214/1967 ὑπάρχει διάταξις, ἔχουσα ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Διότι ναὶ μὲν τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 214/1967 ὁμιλεῖ περὶ «ἀπολεσάντων» (εἰς χρόνον ἄριστον) τὴν ἔξωθεν καλὴν μαρτυρίαν κλπ., ἀλλ' ὁ Νόμος δὲν στρέφεται κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἀπώλεσαν μὲν τὸ κύρος των πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, σήμερον ὅμως, μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ, τὸ ἐπανέκτησαν καὶ ἐξακολουθοῦν διατηροῦντες αὐτό. Κληρικός, ὅστις θὰ ἐπανέκτα τὸ πρότερον ἀπολεσθὲν κύρος του, δὲν θὰ ἦτο κατὰ τὸν Νόμον τὸ παράπαν ἐξωστέος καὶ ἐκπτώτος ἐκ τῆς ἡν κατέχει θέσεως, ἀλλ' ἀπεναντίας διατηρητέος εἰς αὐτήν.

Ἐπομένως, ἡ ποινὴ τοῦ ἄρθρου 8 ἐπιβάλλεται διὰ κατάστασιν ὑφισταμένην καὶ σήμερον, ἀδιάφορον ἂν ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἐξικιῆται μέχρι καὶ τοῦ ἀπωτέρου παρελθόντος ἢ ἂν τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα τὴν προεκάλεσαν ἀνάγωνται εἰς παρῶχημένην ἐποχὴν. Τὸν νομοθέτην ἐνδιαφέρει τὸ σήμερον, ἢ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Α.Ν. 214/1967 ἐπικρατοῦσα κατάστασις. Ἄν, λοιπόν, κληρικός, ὑπόδικος πρὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ ἀπωλείᾳ τῆς ἔξωθεν καλῆς μαρτυρίας, δύναται βεβαίως νὰ ὑποστηρίξη, ὅτι ἔχει ἐν τῷ μεταξύ ἐπανακτήσει πλήρως τὸ ἀπολεσθὲν κύρος αὐτοῦ καὶ τὴν ἔξωθεν καλὴν μαρτυρίαν, τότε ἀναμφιβόλως δὲν πρέπει νὰ ἐκπέση τῆς ἡν κατέχει θέσεώς του.

Κατὰ ταῦτα, ὁ Α.Ν. 214/1967 ὄχι μόνον δὲν προβλέπει ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἐκπτώσεως τοῦ κρινομένου τυχὸν κληρικοῦ, ἀλλὰ τούναντίον σαφῶς προϋποθέτει τὴν

δυνατότητα ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ ἀπώλεια τοῦ κύρους καὶ τῆς ἔξωθεν καλῆς μαρτυρίας συνεχίζει νὰ ἀποτελῆ κατάστασιν κατὰ τὸν χρόνον ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως.

Πέραν τῆς κατὰ τοῦ Νόμου προβολῆς τῶν ὡς ἂν ἐπιχειρημάτων, κατακρίνεται οὗτος ὡς ἀντισυνταγματικὸς καὶ ἀντικανονικὸς καὶ διότι εἰς τὸ ἄρθρον 8 δὲν προβλέπεται οὗτος ὑπαρξὶν συγκεκριμένον μηνυτοῦ, ὡς καὶ συγκεκριμένην μήνυσιν, πρὸς κίνησιν τῆς περιθαρχικῆς διώξεως κατὰ τοῦ κληρικοῦ. Ἄλλὰ ἡ ἄνευ συγκεκριμένου μηνυτοῦ καὶ ἄνευ συγκεκριμένης μηνύσεως ἐναρξίς τῆς διώξεως Ἀρχιερέως τινὸς προβλέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5383/32 Νόμου, ἡ ὁποία καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου 214/1967 παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ καὶ ἡ ὁποία καθ' ὅλην τὴν τριακονταπενταετίαν τῆς ἰσχύος της οὐδέποτε καὶ ὑπ' οὐδενὸς μέχρι τοῦδε προσεβλήθη ὡς ἀντικειμένη πρὸς τὸ Σύνταγμα ἢ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας.

Ὡς πρὸς τὴν κανονικότητα τοῦ Νόμου, προβάλλεται τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ἡ διάταξις περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως καλῆς ἔξωθεν μαρτυρίας εἶναι καινοφανής. Παρὰ ταῦτα, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως τῆς καλῆς ἔξωθεν μαρτυρίας, διαθέτει καὶ Ἀγιογραφικὴν καὶ Κανονικὴν βᾶσιν καὶ θεμελίωσιν.

Οὕτω, τὸ ἄρθρ. 8 ἀναχωρεῖ ἐκ τῆς λογικωτάτης καὶ συμφώνου πρὸς τε τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων προϋποθέσεως, ὅτι ὁ κληρικός, διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν θείαν αὐτοῦ ἀποστολήν καὶ ἐκπληρώσῃ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ προορισμόν, πρέπει νὰ διατηρῆ παρὰ τῶ ποιμνίῳ του ἀλώβητον τὸ κύρος του. Τὸ ἔργον τοῦ κληρικοῦ, συνιστάμενον εἰς τὸ τελεῖν τὰς πράξεις ἐκείνας, διὰ τῶν ὁποίων μεταδίδεται εἰς τοὺς πιστοὺς ἡ Θεία Χάρις, ἔχει ἀνάγκην ἐρείσματος τοιοῦτου, οἷον τὸ ἀνεπίληπτον καὶ ἀνέγκλητον.

Τὰ ἀγιογραφικὰ ἐρείσματα τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι γνωστά. Κατὰ τὴν Ἀγ. Γραφήν, δεῖ «τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι» (Α' Τιμ. γ', 2), «ἀνέγκλητον» (Τίτ. α', 7), «καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμόν ἐμπέση καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου» (Α' Τιμ. γ', 7). Τὸ ἀνεπίληπτον ὅθεν καὶ ἀνέγκλητον τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τὴν ἔξωθεν καλὴν περὶ αὐτοῦ μαρτυρίαν θεωρεῖ ἡ Ἀγ. Γραφή ὡς προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐπιλογὴν του ὡς Ἐπισκόπου καὶ διὰ τὴν ἀπόσκοπτον ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου του. Ἄλλωστε, ἡ φύσις αὐτοῦ τούτου τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος ἐπιβάλλει ἐπιμᾶλλον, ὅπως οἱ φορεῖς αὐτοῦ μὴ ὦσι «διὰ τῆς προτέρας αὐτῶν διαγωγῆς ἀξιοκαταφρόνητοι καὶ ἀφορμὴ σκανδάλου εἰς τὸ ποίμνιον αὐτῶν» (ἰδὲ Ἱ. Εὐτ. α. ξ. ι. α, Περὶ ἱερατικῆς ἐξουσίας, σ. 57).

Τὰ αὐτὰ ἐπιτάσσοσι καὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, ἀπαιτοῦντες ὅπως οἱ μέλλοντες νὰ ἱερωθῶσιν εἶναι ἐλεύθεροι «αἰτιαμάτων», ἦτοι πάντως ὅ,τι δημιουργεῖ περὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν κακὴν

φήμην καὶ πτωσίν τοῦ γοήτρου καὶ τοῦ κύρου ἀυτῶν. «Ἀνεπιλήπτους καὶ καθαρεύοντας αἰτιμάτων κωλυόντων ἱεραῖσθαι βούλεται ὁ Κανὼν τοὺς εἰς ἱερωσύνην προσαγομένους εἶναι» (Σχόλιον Ζωναρά), «τὸ γὰρ ἀνεπίληπτον ἐδικεῖ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία» (Κανὼν Θ' τῆς Α' Οἰκ. Συνόδου). Διὰ σειρᾶς ὅλης Ἱ. Κανόνων θεσπίζεται τὸ ἀνεπίληπτον καὶ ἀνέγκλητον τοῦ βίου τῶν κληρικῶν τόσον πρὸ, ὅσον καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν. Τόσον δὲ ἀπαραίτητος θεωρεῖται ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἢ ὑπαρξίς τοῦ ἀνεπιλήπτου τοῦ κληρικοῦ, ὥστε οὗτος τιμωρεῖται διὰ καθαιρέσεως, ἐὰν μετὰ τὴν χειροτονίαν ὠμολόγησεν κωλυτικὸν τι τῆς χειροτονίας παράπτωμα, διαπραχθὲν πρὸ αὐτῆς, ἔστω καὶ ἂν ὁ χειροτονήσας Ἐπίσκοπος συγκαταβατικῶς τὸ εἶχε συγχωρήσει (Πρβλ. Σχόλια Ζωναρά καὶ Βαλασαμῶνος εἰς τὸν Θ' τῆς Α' Οἰκουμ., τοὺς Θ' καὶ Ι' τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ καὶ τὸν ΣΤ' Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας).

Εἶναι προφανές, ὅτι, ὅταν τοσαύτη αὐστηρότης ἐπιδεικνύεται παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ ἱερωθούν, πολλῶν μείζων δέον νὰ ἐπιδεικνύεται διὰ τοὺς ἤδη κεχειροτονημένους. «Χρῆ δὴ μάλιστα τοὺς ἱεραῖσθαι λαχόντας μετὰ πάσης ἀκριβείας τὴν ἐφ' ἅπασιν τοῖς πρακτέοις ποιείσθαι διάσκεψιν» (Γ' Οἰκ. Σύνοδος πρὸς τοὺς μετέχοντας τῆς ἐν Παμφιλίᾳ Συνόδου - Ράλλη - Ποτλῆ, τ. Β', σ. 206). Κατὰ δὲ τὸν Ματθαῖον Βλάσταρην «Οἱ μὲν γὰρ τοῦ κλήρου πάσης ἀρετῆς ἀρχέτυπον τῷ Δῆμῳ περικείμενοι μὴ ὅτι διδαχῆ καὶ νοουθεσίᾳ, ἀλλὰ τῷ ἀνεπιλήπτῳ τῆς ἀγωγῆς μάλιστα εἰς ἀρετῆς ἀσκήσιν παρακαλεῖν αὐτοὺς ὑπόχρεοι καθεστῆκασιν οὐ μὴν ἐπαλείφειν πρὸς ἀμαρτίας τῷ ἡμελημένως βιάσθαι» (Σχόλιον εἰς ΜΒ' καὶ ΜΓ' Ἀγ. Ἀποστόλων).

Πόσον κατὰ τοὺς Ἱερούς Κανόνας ἀπαραίτητον θεωρεῖται διὰ τὸν κληρικὸν τὸ ἀνεπίληπτον τοῦ βίου του, ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ κληρικὸς κολάζεται πολλάκις καὶ διὰ σφάλματα τοῦ ἀμέσου περιβάλλοντος αὐτοῦ, καίτοι οὗτος δὲν εἶναι ὑπαίτιος. Ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Η' Κανὼν τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου διακελεύεται, ὅτι ὁ μὴ ἀπολύσας τὴν μοιχαλίδα σύζυγον αὐτοῦ κληρικὸς «οὐ δύναται ἔχεσθαι ἐγχειρισθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας». Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ἀπαίτησις τῶν Ἱ. Κανόνων εἶναι, ὅτι πᾶν διάβημα καὶ πᾶσα ἐνέργεια τοῦ κληρικοῦ δέον νὰ γίνεταί μετὰ τοσαύτης προσοχῆς καὶ περισκέψεως, ὥστε οὐδεμία νὰ χωρῆ κατ' αὐτοῦ μέμψις καὶ ψόγος. Ἀκόμη καὶ τὰ κατ' ἄγνοιαν καὶ πρὸ τῆς χειροτονίας τῶν διαπραχθέντα παραπτώματα δὲν μένουσιν ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων ἀτιμώρητα (Πρβλ.

ΚΖ' Κανόνα Μ. Βασιλείου καὶ ΚΣΤ' τῆς Πενθέκτης, ἀποκλείοντας τῆς ἐνεργουῦ Ἱερωσύνης ἱερέα ἐλθόντα πρὸ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ εἰς κοινωνίαν γάμου μὴ ἐπιτροπομένου, ἔστω καὶ κατ' ἄγνοιαν. Δὲν ἀρκεῖ ἢ διάλυσις τοῦ παρανόμου συνοικεσίου. Καὶ ἢ διάλυσις ἐπιβάλλεται καὶ ὁ ἱερεὺς καταδικάζεται). Ὁ κληρικὸς πρέπει νὰ εἶναι ὅλος φῶς, ἀσκίαστος καὶ ἀκηλίδωτος. Πᾶσα σκιά καὶ πᾶσα κηλὶς ἀντανάκλαξ ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλως τε, τί ἄλλο ἐπιζητοῦν οἱ ἱεροὶ Κανόνες ἢ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐξωθεν καλῆς μαρτυρίας, ὅταν ἀπαγορεύουσιν εἰς τοὺς κληρικοὺς τὴν φιλοχρηματίαν, τὰς ἐρίδας, τὰς ὕβρεις, τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν θεῶν χορῶν καὶ θεατρικῶν παραστάσεων, τὰς νυκτοπορείας, τὴν μέθην καὶ τὴν χαρτοπαιξίαν, ἀκόμη δὲ καὶ τὴν ἀσκήσιν ὠρισμένων ἐπαγγελμάτων, τὰ ὅποια καθ' ἑαυτὰ ἀνευδοιάστως ἐπιτρέπονται εἰς τοὺς λαϊκοὺς, ὅπως π.χ. τὸ τοῦ ἐμπορίου, τοῦ μισθωτοῦ κτημάτων κ.ά. ;

Τέλος, προσθετέα ὀλίγα τινὰ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν τῷ Νόμῳ 214/1967 χρησιμοποιουμένης ἐκφράσεως «ἐξωθεν καλῆ μαρτυρία» καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀπωλείας αὐτῆς.

Ἡ ἐξωθεν καλῆ μαρτυρία συναρτᾶται ἐκ πλειόνων παραγόντων. Ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένη, ἡρτηται ὄχι μόνον ἐκ τοῦ στενοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ εὐρέος κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Κοινῆς Γνώμης. Τοῦτο ἠθέλησε προφανῶς νὰ δηλώσῃ ὁ νομοθέτης διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς λέξεως «ἐξωθεν», ἥτις ἀσφαλῶς δὲν ἐτέθη τυχαίως. Ὑπαινίσσεται ὁ νομοθέτης τὸ σχετικὸν κείμενον τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Κατ' αὐτό, ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως χαίρῃ καλῆς φήμης ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν καὶ τοῦ ποιμνίου του, ἀλλ' ἀκόμη καὶ μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρῶν. «Οὐ γὰρ δὴ ταύτην μόνην», λέγει ὁ ἄγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἀλλὰ «μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταύτην», «τὸν γὰρ ἄληπτον ἔχοντα βίον κάκεινοι αἰδοῦνται», ἥτοι καὶ οἱ ἐθνικοί. Κατ' ἀναλογίαν, ὁ νομοθέτης, ποιούμενος λόγον περὶ τῆς ἐξωθεν καλῆς μαρτυρίας, θέλει νὰ ὑποδηλώσῃ, ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὴν ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν περισσώτερον θρησκευομένων, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς εὐρείας τοῦ λαοῦ μάζης, τῆς ὁποίας καὶ πλατύτερα καὶ, κατὰ κανόνα, ἀντικειμενικώτερα εἶναι τὰ κριτήρια. Αὐτῆς τῆς μάζης καλοῦνται οἱ κληρικοὶ νὰ ἀποβῶσιν «ἰθύνταιί», κατὰ τὸν Κανόνα, καὶ ἡγέται καὶ δι' αὐτὴν νὰ ἀναδειχθῶσιν «τὸ πάσης ἀρετῆς ἀρχέτυπον», κατὰ τὸν Ματθαῖον Βλάσταρην.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Μεγάλη Ἑβδομάς! Ὅτι μεγάλα καὶ φοβερὰ δραματουροῦνται ἐν αὐτῇ! Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἄνθρωπος γενόμενος, ἐπείγεται νῦν τοῦ παθεῖν ἀγαθότητα, πληρῶν οὕτω καὶ τελειῶν τὸ κοσμοσωτήριο ἔργον, δι' ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἀπεστάλη. Ὑπογραμμὸς ἡμῖν ἐγένετο ἐν πᾶσι, ἵνα Αὐτὸν μιμούμεθα πάντοτε. Ἐδίδαξεν, ἐφώτισεν, ἀπεκάλυψεν ἡμῖν τὴν Ἀλήθειαν! Ἐγνώρισεν τὸν Θεὸν Πατέρα, τὸν ἄναρχον τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον, τὸν συνάναρχον τῷ Πατρὶ καὶ ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα, Φῶς ἐκ Φωτὸς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ δι' Υἱοῦ πεμπόμενον. Ἀπεκάλυψεν ἡμῖν ὅτι ὁ Θεὸς τρισυπόστατος ὢν, Ἀγάπη ἐστίν. Καὶ τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ Ἀγάπην πρὸς τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἐδίδαξεν ἀπλῶς, οὐδ' ἀπλῶς καὶ μόνον ἀπεκάλυψεν, ἀλλὰ καὶ παρέδωκεν ἡμῖν ὡς τὸ Ὑψίστον ἀγαθόν. Παρέδωκεν ἡμῖν ἑαυτὸν! Θεὸς ὢν, πάσχει ὡς ἄνθρωπος, ἵνα τὸν ἄνθρωπον εἰς Θεὸν ἀνυψώσῃ. Πάσχει ὡς θνητός, διὰ νὰ καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀθάνατον. Ὅλον τὸ θεῖον δράμα, ἕπερ ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἀναπαριστᾷ κατὰ τὴν Μεγάλῃν Ἑβδομάδα, εἶναι δράμα διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸν πεπτωκότα, τὸν ἁμαρτωλόν, τὸν εἰς θάνατον καταδικασθέντα. Πάσχει ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων, ὁ ἄμωμος ὑπὲρ τῶν ἀνόμων, ὁ πανάγαθος ὑπὲρ τῶν κακούργων. Πληροῦ τὴν θεῖαν δικαιοσύνην, ἵνα ἡμεῖς δικαιωθῶμεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ! Ταπεινῶνται, ἵνα ἡμεῖς ὑψωθῶμεν νεκροῦται, ἵνα ἡμεῖς ζωοποιηθῶμεν κατέρχεται εἰς Ἄδου, ἵνα ἡμεῖς ἀνέλθωμεν εἰς οὐρανούς· ἀνίσταται, ἵνα καὶ ἡμεῖς συναναστηθῶμεν μετ' Αὐτοῦ· κάθεται ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, ἵνα καὶ ἡμεῖς, συγκληρονόμοι Αὐτοῦ γενόμενοι, συνδοξασθῶμεν μετ' Αὐτοῦ!

Πάντα ταῦτα ἐκτυλίσσονται, ἀποκαλύπτονται, προβάλλονται, προσφέρονται εἰς τοὺς χριστιανούς, ὡς διδάγμα, ὡς βίωμα, ὡς ζωοποιός· Ἀλήθεια, ὡς ὑπέρτατον Ἀγαθόν, ὡς θυσία ἱλαστήριος καὶ εὐχαριστήριος! Εὐχαί, ὕμνοι, εὐαγγελικαὶ περικοπαί, ἡ ὅλη σύνθεσις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλῃς Ἑβδομάδος καλοῦν ἡμᾶς εἰς ταπεινώσιν, εἰς μετάνοιαν, εἰς ἀνάτασιν, εἰς ἔνωσιν Χριστοῦ καὶ ἡμῶν. Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς «βαιοφόρου», τῆς ἐνδόξου Κυριακῆς μέχρι καὶ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ συμμετέχουμεν τοῦ θεοῦ δράματος, κατακλύζομεν τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς, νυσσόμεθα τὴν καρδίαν, συγκινούμεθα, δακρύομεν, θρηνοῦμεν τὸν πάσχοντα (ἄνθρωπον) ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου καὶ μετ' Αὐτοῦ συσταυρούμεθα τῷ κόσμῳ καὶ τῇ ἁμαρτίᾳ. Καὶ προσδοκῶμεν τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ καὶ δι' Αὐτοῦ τὴν ἰδικὴν μας Ἀνάστασιν καὶ σωτηρίαν. Ἀναγνώσματα, ὕμνοι, Εὐαγγελικαὶ περικοπαὶ καὶ Εὐχαὶ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας μας πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀποβλέπουν. Νὰ διδάξουν ἡμᾶς, νὰ φωτίσουν ἡμᾶς, νὰ προετοιμάσουν ἡμᾶς, νὰ καθαρίσουν

ἡμᾶς διὰ τῆς μετανοίας καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσουν εἰς συναίσθησιν καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ τελουμένου θεοῦ δράματος καὶ προσοικείωσιν τούτου ὑπὸ ἐνὸς ἐκάστου χριστιανοῦ, ὡς δράματος ἀναφερομένου εἰς αὐτόν, δι' αὐτόν καὶ ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δρῶν, Θεός! Δράστης δ' ὁ Θεάνθρωπος! Ὁ πάσχων, ὁ σταυρούμενος (ὁ ἄνθρωπος)!

★

Μεγάλη Δευτέρα! Ἄς παρακολουθήσωμεν τὸ θεῖον δράμα, ὡς ἐκτυλίσσεται ἐξ ὑπ' ἀρχῆς. Ὁ ὄρθρος ἐκάστης τῶν ἁγίων ἡμερῶν τῆς Μεγάλῃς Ἑβδομάδος τελεῖται ἀφ' ἐσπέρας τῆς προηγουμένης. Οὕτω τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων ἄρχεται ἢ πλήρης κατανύξεως ἱερὰ Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου. «Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός!» Κάθε λέξις καὶ ἐν νόημα ὑψηλόν, ἱερόν, θεῖον! Ὁ Νυμφίος, ὁ Κύριος ἔρχεται. Ἐρχεται εἰς χρόνον ἄγνωστον καὶ ἀπροσδιόριστον. Ἐρχεται, ὡς κριτὴς δίκαιος καὶ παντοδύναμος. Ἐρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός. Διὰ νὰ κρίνῃ ἡμᾶς· τοὺς καθεύδοντας, ὡς ἐν νυκτὶ· τοὺς ἀμεριμνοῦντας καὶ βίον ἐφάμαρτον διάγοντας, διὰ νὰ ἐλέγξῃ καὶ κρίνῃ καὶ δικάσῃ ἡμᾶς. Καὶ τὸν μὲν ἐν ἀγιότητι καὶ μετανοίᾳ βιοῦντα νὰ ἐπαινέσῃ καὶ μακαρίσῃ· τὸν δὲ ἀνάξιος πορευόμενον ἢ ραθυμοῦντα νὰ καταδικάσῃ. Ὅθεν καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ὑπομιμνήσκουσα τὰ τέκνα τῆς τὴν ἄφευκτον ἔλευσιν τοῦ Κυρίου, καλεῖ ἡμᾶς ν' ἀνανήψωμεν, νὰ γρηγορῶμεν, ν' ἀγρυπνώμεν, ἀφοῦ εἰς πᾶσαν στιγμὴν δύναται ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ν' ἀντικρύσῃ τὸν Κύριον. Ἐτοιμάσωμεν λοιπὸν ἑαυτοὺς καταλλήλως, ἵνα παρακολουθήσωμεν τὰ ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου ἐν κατανύξει, ἐν ταπεινώσει, ἐν μετανοίᾳ καὶ δυνηθῶμεν οὕτω νὰ προσκυνήσωμεν Αὐτόν, ἐν πίστει καὶ ἐν ἀγάπῃ!

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ὥρισεν, ὅπως ἐορτάζωμεν τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ, μνηστὴν ποιούμενοι συγχρόνως τῆς ξηραθείσης ὑπὸ τοῦ Κυρίου συκῆς. Τέκνα Ἰακώβ εἴμεθα οἱ χριστιανοί. Τέκνα ἡγαπημένα, ὡς ὁ Ἰωσήφ. Ἄλλ' ἐπαυλήθημεν διὰ τῆς παραβάσεως τῶν πρωτοπλάστων καὶ ἀπήχθημεν μακρὰν τοῦ παραδείσου, εἰς χώραν ξένην καὶ ἁμαρτωλήν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ Θεὸς ἡμᾶς ἔσωσεν. Ὁ νέος Ἰωσήφ, ὁ Κύριος, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ὁ ἀπὸ ἡμᾶς πωληθείς καὶ ταπεινωθείς, ἀναγνωρίζει ἡμᾶς ὡς ἀδελφούς, ὡς ἰδικούς του, ἐφ' ὅσον καὶ ἡμεῖς ἀναγνωρίζομεν Αὐτόν καὶ τιμῶμεν Αὐτόν, ὡς βασιλέα καὶ Κύριον ἡμῶν. Καὶ ὡς ὁ πάγκαλος Ἰωσήφ, παύσωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ δουλεύωμεν εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς Αἰγυπτίας γυναικός, ἢτοι τὰς ἀπολαύσεις τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ προσκαίρου βίου. Διότι δὲν παριστᾷ μόνον τὴν Συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων ἢ ξηραθεῖσα συκὴ ὡς ἄκαρπος ὑπὸ τοῦ Κυρίου· ὑποδηλοῖ ἀσφαλῶς καὶ ἐκ τῆς ἰδικῆς μας Συναγωγῆς ἐκείνους, οἵτινες μηδένα καρπὸν ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος φέροντες ἐν τῷ βίῳ, διατρέχουν τὸν κίνδυνον

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

Εἰς τὸν τομέα τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν προκαλεῖ ἐντύπωσιν τόσον ὁ μέγας ἀριθμός των, ὅσον καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ ποιότης των.

Ὑπὸ τοῦ Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου, διὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Βιβλικοῦ καὶ Ἱεραποστολικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐκδίδονται τρία περιοδικά, προοριζόμενα διὰ τὸν κλήρον καὶ τοὺς πιστοὺς.

1. Ἡ «Biserica Ortodoxa Romana» (Ἡ Ὁρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία), ἐπίσημον μηνιαῖον περιοδικὸν τοῦ Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου. Σκοπὸς του εἶναι νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του πληροφoρίας σχετικῶς μὲ τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν καὶ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκδίδεται ἐπὶ 85 συναπτὰ ἔτη καὶ κυκλοφορεῖ εἰς 60.000 ἀντίτυπα ἐτησίως.

2. Ἡ «Ortodoxia» (Ἡ Ὁρθοδοξία), τριμηνιαῖον περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου, ἀφιερωμένον εἰς προβλήματα θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ διορθοδόξου καὶ διομολογιακοῦ ἐνδιαφέροντος. (17ον ἔτος κυκλοφορίας, 40.000 ἀντίτυπα ἐτησίως).

3. Τὸ «Studii Teologice» (Θεολογικαὶ Μελέται), μηνιαῖον περιοδικὸν, ὄργανον τῶν Θεολογικῶν Ἰνστιτούτων Βουκουρεστίου καὶ Σιμπίου. Περιέχει πληροφoρίας καὶ μελέτας θεολογικὰς. (18ον ἔτος κυκλοφορίας, 50.000 ἀντίτυπα ἐτησίως).

Ἐκτὸς τῶν περιοδικῶν αὐτῶν, πού ἀπευθύνονται πρὸς τὸν κλήρον καὶ τοὺς πιστοὺς ὅλης τῆς Ρουμανίας, κάθε Μητρόπολις ἐκδίδει τὸ ἰδικόν της περιοδικόν. Οὕτω, κυκλοφοροῦν :

4. Ἡ «Glasul Bisericii» (Ἡ Φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας), ἐπίσημον ὄργανον τῆς Μητροπόλεως Οὐγγροβλαχίας.

5. «Mitropolia Moldovei si Sucevei» (Ἡ Μητρόπολις τῆς Μολδαβίας καὶ Σουσεάβας), μηνιαῖον ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἰασίου καὶ τῆς ἐπισκοπῆς Ρόμαν καὶ Χουσίου.

6. Ἡ «Mitropolia Ardealului» (Ἡ Μητρόπολις τῆς Ἀρδεαλίας), ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Κλουζ καὶ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ὁράντεα.

νὸν νὰ ξηρανθῶσι, νὰ μαρανθῶσιν ἀκαριαίως. Ἄς ἀναζωογονήσωμεν λοιπὸν ἑαυτοὺς καὶ ἄς λιπανάωμεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν μὲ τὴν δρόσον τῶν δακρῶν τῆς μετανοίας καὶ ἄς ζωοποιήσωμεν ψυχὴν τε καὶ σῶμα ἡμῶν μὲ «τὸ φάρμακον τῆς ἀθανασίας», τὸ ἀντίδοτον τοῦ μὴ ἀποθανεῖν», ἧτοι μὲ τὴν θείαν Μετάληψιν !

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

7. Ἡ «Mitropolia Olteniei» (Ἡ Μητρόπολις τῆς Ὀλτενίας), ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Κραϊόβας καὶ τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Ρίμνικ καὶ Ἀρτζες.

8. Ἡ «Mitropolia Banatului» (Ἡ Μητρόπολις τοῦ Μπανάτ), ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Τιμισοάρα καὶ Καρανσέμπες καὶ τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Ἀράντ.

9. Ὁ «Telegraful Romin» (Ὁ Ρουμανικὸς Τηλέγραφος), διμηνιαῖον θρησκευτικὸν φύλλον τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας τοῦ Σιμπίου.

«Τὰ περιοδικὰ ταῦτα, συγκεντροῦντα περίξ αὐτῶν τὰς πλέον ἀντιπροσωπευτικὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ θεολογικὰς προσωπικότητας τῆς χώρας, ἀσχολοῦνται μὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς θεολογίας καὶ ἐπιλαμβάνονται ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, συντείνοντα οὕτως εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν διδασκομένων εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἐκπαιδευτήρια θεολογικῶν γνῶσεων, εἰς τὴν ἀποσαφήνισιν τοῦ ποιμαντικοῦ καὶ ἱεραποστολικοῦ ρόλου τοῦ κλήρου, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀναλάβει τὴν προσπάθειαν νὰ καταστήσῃ πραγματικότητα τὸ εὐαγγελικὸν μήνυμα εἰς τὴν ζωὴν τῶν πιστῶν»¹¹⁵.

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Πατριαρχείου λειτουργεῖ εἰς τὸ Βουκουρέστιον ἀξιολογώτατος ἐκκλησιαστικὸς Ὁργανισμὸς, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁρθόδοξον Βιβλικὸν καὶ Ἱεραποστολικὸν Ἰνστιτούτον».

Ἡ «Biserica Ortodoxa Romana» μᾶς δίδει περὶ αὐτοῦ τὰς ἐξῆς πληροφoρίας : «Τὸ Βιβλικὸν καὶ Ἱεραποστολικὸν Ἰνστιτούτον, περὶ τοῦ ὁποῖου κάμνουν λόγον τὰ ἄρθρα 159 - 162 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ο.Ρ.Ε., εἶναι ὁ συνεχιστῆς τοῦ παλαιοῦ «Τυπογραφείου ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων» (ἰδρυθέντος πρὸ 100 ἐτῶν). Εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ Πατριάρχου καὶ μονοπωλεῖ πᾶσαν ἐκδοσιν, τύπωσιν καὶ διάδοσιν τῶν Ἀγίων Γραφῶν, τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, τῶν θεολογικῶν καὶ θρησκευτικῶν συγγραμμάτων καὶ τῶν περιοδικῶν, τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἱερῶν λειτουργικῶν σκευῶν, τῶν προοριζομένων διὰ τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς πιστοὺς. Ὅλα τὰ προϊόντα αὐτὰ πωλοῦνται διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων ἐκάστης ἐπισκοπῆς.

Τοιοῦτότρόπως, τὸ Τυπογραφεῖον ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, τὰ Τυπογραφεῖα τῶν μοναστηρίων Νεάμτς καὶ Κερνίκα, τὰ ἐργαστήρια κατασκευῆς εἰκόνων, τὰ ἐργαστήρια διὰ τὴν κατασκευὴν ἱερατικῶν ὑφασμάτων καὶ ἀμφίων τοῦ μοναστηρίου τοῦ Τιγκανέστι καὶ ἄλλων μοναστηρίων, ἀνήκουν εἰς τὸ ἐν λόγω Ἰνστιτούτον. Ὅλα τὰ ἐπισκοπικὰ Τυπογραφεῖα ὁσαύτως ὑπάγονται εἰς τὸν Οἶκον Δημοσιεύσεων τοῦ

115. L'Eglise Orthodoxe Roumaine σ. 69-70.

Βιβλικῶν καὶ Ἱεραποστολικῶν Ἰνστιτούτου... Ὁ κατάλογος τῶν προοριζομένων διὰ τὴν λατρείαν ἀντικειμένων καὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐργαστηρίων τοῦ Ἰνστιτούτου περιλαμβάνει περισσότερα ἀπὸ 200 εἶδη, μὲ ἀναγραφὴν τῆς τιμῆς των»¹¹⁶.

Σχετικὸν πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν τῆς Ο.Ρ.Ε εἶναι καὶ τὸ μέγα γεγονός τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν Ὁρθόδοξιαν τῶν Ρουμάνων ἐκείνων τῆς Τρανσυλβανίας, οἱ ὅποιοι τὸ 1698 - 1700 ἐνετάχθησαν διὰ τῆς βίας εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ἦσαν οἱ λεγόμενοι Ρουμᾶνοι Οὐνῖται. Οὗτοι, συγκατατεθέντες τότε νὰ συνδεθοῦν διοικητικῶς μὲ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, διετήρησαν ἐν τούτοις ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους ἐκκλησιαστικοὺς τύπους καὶ ἐνοστάλγουν πάντοτε τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὴν Μητέρα Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ ἡ μεγάλη στιγμή δι' αὐτοὺς ἐφθασε. «Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1948 — γράφει ὁ Κ. Μωραϊτάκης — 36 ἱερεῖς καὶ 2 πρωθιερεῖς Οὐνῖται, ἀντιπρόσωποι 423 ἱερέων, συνῆλθον εἰς τὴν μεγάλην πόλιν τῆς Τρανσυλβανίας Κλουζ καὶ ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως, ὅπως ζητήσωσι τὴν ἑνωσιν μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὴν 23ην τοῦ ἰδίου μηνός, εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τῆς ἱστορικῆς πόλεως Ἀλμπα - Γιούλια, ὁ Πατριάρχης Ἰουστινιανός ἐξεφώνησε πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τοὺς προὔχοντας Οὐνῖτας τὸν περίφημον αὐτοῦ λόγον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνήγγειλεν, ὅτι μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ἐδέχετο καὶ πάλιν ἡ Ὁρθόδοξία εἰς τοὺς κόλπους τῆς τὰ πρὸ 250 ἐτῶν ἀρπαγέντα ὑπὸ τῆς ξένης προπαγάνδας τέκνα τῆς, καὶ προσεκάλει τοὺς ἀντιπροσώπους των εἰς Βουκουρέστιον πρὸς πανηγυρισμὸν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου γεγονότος.

Πράγματι, ἡ Ρουμανικὴ Ἱερά Σύνοδος, συνελθοῦσα εἰς ἑκτακτον συνεδρίασιν, ἐπεσημοποίησε τὸ γεγονός διὰ τῆς ἐν τῇ μεγάλῃ πατριαρχικῇ αἰθούσῃ ὑπογραφεῖς τοῦ Ὄρου τῆς Ἐνώσεως ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Οὐνιτῶν, τελεσθείσης ἐπὶ τῷ γεγονότι τῆς Πατριαρχικῆς Λειτουργίας εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος καὶ οἱ εἰς τὴν Ὁρθόδοξιαν προσελθόντες Οὐνῖται κληρικοί. Εἰς μάλιστα ἐξ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς Θεόφιλος Νεριάνου, ἐξελέγη βραδύτερον ἐπίσκοπος Ρόμαν καὶ Χουσίου»¹¹⁷.

Γεγονὸς σημαντικώτατον τῶν τελευταίων ἐτῶν ὑπῆρξεν καὶ τὸ ὅτι ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία, διὰ πρῶ-

την φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς, προέβη εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ἁγίων. Τὴν 29ην Φεβρουαρίου 1950, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν ἀνακήρυξιν ἑπτὰ ἁγίων ρουμανικῆς καταγωγῆς: α) Τοῦ Ἀγίου Ἰωσήφ τοῦ Νέου, Μητροπολίτου τῆς Τιμισοάρα († 15 Αὐγούστου 1656), β) τοῦ Ἀγίου Καλλινίκου τῆς Κερνίτσα, Μητροπολίτου τοῦ Ρίμνικ († 11 Ἀπριλίου 1868), γ) τοῦ Ἀγίου Ἰορέστου Μπρανκοβίτσι, δ) τοῦ Ἀγίου Σάββα Μπρανκοβίτσι, ἀμφοτέρων ἐκ Τρανσυλβανίας, οἵτινες ὑπερήσπισαν τὴν Ὁρθόδοξιαν κατὰ τῶν Οὐνιτῶν, ε) τοῦ Ἀγίου Βησσαρίωνος Σαράι (μοναχοῦ), στ) τοῦ Ἀγίου Σωφρονίου τῆς Τσιοάρα (μοναχοῦ), ἀμφοτέρων ὁμολογητῶν καὶ μαρτύρων εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ ζ) τοῦ Ἀγίου Ὁρφέως Νικολάου (λαϊκοῦ).

Ὡσαύτως ἐγένεν ἡ ἀνακήρυξις εἰς ἅγιον καὶ τοῦ μαρτυρήσαντος τὸν 16ον αἰῶνα εἰς Κωνσταντινούπολιν, νέου τῆν ἡλικίαν Ἰωάννου τοῦ Ρουμάνου, γνωστοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Βλάχου († 12 Μαΐου).

Ταυτοχρόνως ἀπεφασίσθη ἡ γενίκευσις, εἰς ἕλην τὴν Ρουμανίαν, τῆς τιμῆς ὀρισμένων ἁγίων, τιμωμένων τοπικῶς, ξένων τὴν καταγωγὴν, τῶν ὁποίων ὄμως τὰ λείψανα εὐρίσκονται εἰς Ρουμανίαν. Οὗτοι εἶναι: α) Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Δεκαπολίτης († 20 Νοεμβρίου), β) ἡ Ἁγία Φιλοθέη τοῦ Ἀρξες († 7 Δεκεμβρίου), γ) ὁ Ἅγιος Νικόδημος τῆς Τισμάνια (μοναχὸς Ἀγίου Ὄρους), δ) ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὁ λεγόμενος Μπαζαράμπωβ, λόγῳ τῆς καταγωγῆς του ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον περιοχὴν τῆς Βουλγαρίας († 27 Ὀκτωβρίου), ε) ἡ Ἁγία μήτηρ Παρασκευὴ († 14 Ὀκτωβρίου) καὶ στ) ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Νέος τῆς Σουσεάβας.

Αἱ τελεταὶ ἀνακηρύξεως, γινόμεναι τὸ 1955 ἐπὶ παρουσίᾳ ἀντιπροσωπειῶν τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως, Ρωσίας καὶ Βουλγαρίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προσέλαβον ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν. «Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν, ἡ Ὁρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ἔζησε στιγμὰς μεγάλης πνευματικῆς ἐξάρσεως· οἱ πιστοὶ ἀπὸ ὅλας τὰς γωνίας τῆς χώρας μετέσχον εἰς τὰς λιτανείας, εἰς τὰς Θ. Λειτουργίας καὶ εἰς τὰς πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τοὺς τόπους τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων»¹¹⁸.

(Συνεχίζεται)

ΣΟΛΩΝ Γ. ΝΙΝΙΚΑΣ

116. «Biserica Ortodoxa Romana» 1962 σ. 901 κ.εξ.

117. Κ. Μωραϊτάκης. Ἐνθ' ἀνωτέρω σ. 22.

118. L'Eglise Orthodoxe Roumaine, σ. 62.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἔργον τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου προσεχῆς σύγκλησις τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς θὰ ἔχη ὡς σκοπὸν ἔνθεν μὲν τὴν μελέτην καὶ κατάρτισιν σχεδίου περὶ τοῦ τρόπου προετοιμασίας τοῦ ἔργου τῆς Μεγάλης Πανορθοδόξου Προσυνόδου, ἔνθεν δὲ τὴν θεώρησιν τῆς μέχρι τοῦδε σημειωθείσης προόδου ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ ἐκ τρίτου τὴν ἐξέτασιν τοῦ τρόπου συστηματικώτερως ὀρθοδόξου προσφοράς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὅθεν εἶναι προφανῆς ἡ σπουδαιότης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διασκέψεως τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐπιτυχὴς διεξαγωγή τῶν ἐργασιῶν τῆς θὰ συνετέλει οὐ μόνον εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἀνακαινίσεως τῆς καθ' ὅλον Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προβολὴν τῶν θησαυρῶν τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως εἰς τὴν Χριστιανικὴν Οἰκουμένην.

Ἐξαιρέτοι προοπτικάι.

Τῇ 31ῃ Μαρτίου ἐ.ἔ. ἐγένετο ἐν τῷ κινηματοθέατρο «Παλλὰς» ἡ ἐτησίαι Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Φιλοπτῶχων Ἐνοριακῶν Ταμιέων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, συγκληθῆσάντων 1500 περίπου κυριῶν καὶ δεσποινίδων. Ὁ κατὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην ἀκουσθεὶς ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου τῶν Ταμιέων τούτων κατὰ τὸ ἔτος 1967, ὡς καὶ τὰ διατυπωθέντα κατ' αὐτὴν αἰτήματα καὶ συνθήματα διὰ τὴν ἐν τῷ προσεχῆι μέλλοντι ὀργάνωσιν καὶ διαμόρφωσιν τοῦ ἔργου τῶν χαράσσουσιν καὶ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι πορείαν των.

Τὰ κατὰ τὴν συγκέντρωσιν λεχθέντα ἀπέδειξαν ἀπ' ἐνός, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της ἐξαιρέτον δυναμικόν, ὅπερ καταλλήλως ποδηγετούμενον δύναται νὰ θανατοουργήσῃ, καὶ ἀπ' ἑτέρου, ὅτι τοῦτο ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τοὺς τελευταίους μῆνας λαμπρὸν ἔργον καὶ ἔχει διὰ τὸ μέλλον ἐξαιρετικούς προοπτικάς.

«Ἡμέρα προσευχῆς τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν».

Ἡ «Ἡμέρα προσευχῆς τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν» ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ πληρωθῇ ὁ ἱερός Μητροπολιτικὸς ναὸς τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ δύο χιλιάδων καὶ πλέον φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν, οἵτινες ἔσπευσαν νὰ διαδηλώσουν τὴν χριστιανικὴν πίστιν των καὶ νὰ ἀκούσουν ἐκ τοῦ ἱεροῦ Ἐὐαγγελίου τῆς ἡμέρας καὶ ἐκ τοῦ στόματος

τοῦ κηρύξαντος εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ὅτι ὁ δρόμος τοῦ ἀληθοῦς πρωτείου καὶ μεγαλείου εἶναι τὸ ἐν ταπεινώσει καὶ προσευχῇ πνεῦμα τῆς διακονίας.

Τὸ ὠραῖον θέαμα τῶν πικρῶν τάξεων τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν, οἵτινες κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μετέσχον τῆς εἰδικῶς τελεσθείσης δι' αὐτοὺς θείας Λειτουργίας, ἐν κατανώξει συμπάλλοντες καὶ ἐνσυνειδήτως συμπροσευχόμενοι, εἶναι ἐγγύησις, ὅτι ἀθορύβως συντελεῖται ἡ πνευματικὴ ἀνάπλασις τῆς πατρίδος μας καὶ ὅτι θὰ ἀνατείλουν διὰ τὸ Ἔθνος καλύτεραι ἡμέραι.

Ἐπιστήμονες καὶ προσευχή.

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ ἐξαρθῇ τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ τὸν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου ἑορτασμὸν τῆς «Ἡμέρας τῆς προσευχῆς τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν» ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὁ ὀρισθεὶς ὡς ὀμιλητῆς καθηγητῆς τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Λεωνίδας Καραπιτέρης κατέστησε φανερόν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη ἀναζωπυρεῖ καὶ ὑποθάλλει τὴν ζώσαν πίστιν.

Ἡ ὀμιλία τοῦ διακεκομμένου κ. καθηγητοῦ ἀπέδειξε ἀπ' ἐνός μὲν, ὅτι ὁ ἴδιος εἶναι πιστὸς ἐπιστήμων, διακηρύττων εὐθαρσῶς καὶ μετὰ παρησιᾶς τὴν χριστιανικὴν πίστιν του, καὶ ἀπ' ἑτέρου, ὅτι οἱ κορυφαῖοι ἐκπρόσωποι καὶ αὐτῶν τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ὑπῆρξαν προσευχόμενοι θρησκευτικαὶ προσωπικότητες, ἔχουσαι οὐχὶ ἀπλῶς μίαν ἀόριστον θρησκευτικὴν πίστιν, ἀλλὰ τὴν ζώσαν χριστιανικὴν ἐδσέβειαν.

Καταλήγων, ὁ διαπρεπὴς ὀμιλητῆς ἐτόνισεν, ὅτι μόνον ἡ ὑπὸ τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος οἰκειώσις τῆς ζωῆς πίστεως τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων θὰ σώσῃ τὸν πλανήτην μας ἐκ τῆς ἀπειλοῦσης αὐτὸν ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς.

Ἀληθῶς ἡ ἐξαιρετικὴ ὀμιλία τοῦ καθηγητοῦ κ. Λεωνίδου Καραπιτέρη ὑπέμνησε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ὅτι «ὀλίγη ἐπιστήμη ἀπομακρύνει ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ πολλὴ ἐπιστήμη ὀδηγεῖ εἰς Αὐτόν».

Ὁ Ναὸς τοῦ Σωτῆρος.

Ὡς ἀνεκοινώθη καὶ διὰ τοῦ ἡμερησίου Τύπου, ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἐπελήφθη τοῦ θέματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ τούτου εἶχε ληφθῆ ὑπὸ τῆς πρώτης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τοῦ ἀπελευθερωθέντος Ἔθνους πρὸς δόξαν τοῦ Σωτῆρος Χρι-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἀκούσασα κατά τὴν συνεδρίαν τῆς 30/3/68 τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βρεσθίνης κ. Δημητρίου, ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, ἔκρινε καὶ εὗρεν ἱκανοὺς τοὺς λόγους, ἐνεκα τῶν ὁποίων δηλοῖ οὗτος ἀδυναμία ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῆς διαποιομένης τῆς Μητροπόλεως, δι' ἣν ἐξελέγη καὶ ἀπήλλαξε τοῦτον τῆς ὑποχρέωσης, ὅπως συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀπόφασίν τῆς.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος, συνελθοῦσα τὴν 8 Ἀπριλίου 1968 εἰς συνεδρίαν, προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτῶν Νικοδήμου Γκατζιρούλη, Ἀναργύρου Σταματοπούλου καὶ Ἀγαθονίκου Φιλιππότη πρὸς καταρτισμὸν τοῦ τριπροσώπου ψηφοδελτίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, ὑπέβαλε δὲ τοῦτο τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διὰ τὰ περαιτέρω.

— Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συνδικὸν Δικαστήριον διὰ τοὺς ἱερεῖς, διακόνους καὶ μοναχοὺς, συνελθὼν τὴν 3ην Ἀπριλίου 1968 εἰς τὴν ἕκτην αὐτοῦ συνεδρίαν, ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τεσσάρων ὑποθέσεων καὶ ἐπέβαλε τὰς κάτωθι ποινὰς εἰς τὸν 1) Ἱερέα Μαρίνον Καρίμαλην, ἐφημέριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας, τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως, 2) Ἱερέα Νικόλαον Μελιγκοσιδῆν, ἐφημέριον τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πολυαῆς καὶ Κιλκισίου, τὴν ποινὴν ἀργίας ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, 3) Ἱερέα Μιχαὴλ Κανακάρην τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας ἐνὸς ἔτους, καὶ 4) παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἱερομονάχου Δαμιῆλ Δρακοπούλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν εἰς τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν πρὸς ἐκδίκασιν.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 26 Μαρτίου μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου ἔ. ἔτους:

Ἐχοροστάτησε τὴν 29 Μαρτίου εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἀγίου Νικολάου Καλλιθέας.

— Τὴν 5 Ἀπριλίου εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

Ἐτέλεσε τὴν 31 Μαρτίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τὴν θείαν Λειτουργίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν προέστη τῆς τελετῆς τῆς εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίας τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Πελαγονίας—Ἐνόπλων Δυνάμεων κ. Νικολάου.

— Τὴν 7 Ἀπριλίου τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς «Ἡμέρας Προσευχῆς τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν», ἀκολουθῶς δὲ προέστη τοῦ Μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ε.Ο.Κ.Α.

στοῦ καὶ πρὸς ἔκφρασιν τῆς ὀφειλομένης εἰς Αὐτὸν ἐγνώμοσύνης διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γένους.

Ἡ μετὰ τόσας δεκαετίας πραγματοποιήσεις τῆς ἀποφάσεως ταύτης θὰ κοσμήσῃ τὴν Πρωτεύουσάν δι' ἐνὸς περικαλλοῦς μνημείου, ὅπερ ἀπ' ἐνὸς θὰ εἶναι ἡ ὑλοποίησις τῶν ὀρθοδόξων βιωμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπ' ἐτέρου ἢ συνέχισις τῆς ὀρθοδόξου ἀρχιτεκτονικῆς παραδόσεως καὶ ἐκ τούτου τὸ ἀκτινοβόλον πνευματικὸν κέντρον τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Παρέστη τὴν 31 Μαρτίου εἰς τὴν ἐν τῷ κινηματοθέατρῳ «Παλλὰς» συγκέντρωσιν τῶν μελῶν τῶν Φιλοπτώχων Ἑνοριακῶν Ταμείων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὴν ἐνθρόνισιν τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου, μεταβάς πρὸς τοῦτο εἰς τὴν συμπρωτεύουσάν μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου.

— Τὴν 2 Ἀπριλίου εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν «Φίλων τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ».

— Τὴν 3 Ἀπριλίου εἰς τὴν σύσκεψιν διὰ τὰς προνοιακὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα.

— Τὴν 6 Ἀπριλίου εἰς τὴν τελετὴν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον.

— Τὴν 7 Ἀπριλίου εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς «Ἡμέρας προσευχῆς τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν» ἐν τῇ αἴθουσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸν ὁποῖον ὠμίλησε περὶ προσευχῆς ὁ καθηγητῆς τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς κ. Λεωνίδας Καραπιπέρης.

— Τὴν 8 Ἀπριλίου εἰς τὸν ἐν τῷ «Παρνασσῶ» ἑορτασμὸν τῆς «Παγκοσμίου Ἡμέρας Ὑγείας», καθὼς καὶ εἰς τὴν συναυλίαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Χίλτον» τῆς χορωδίας τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Καρύτση.

Προῆδρευσε τὴν 27 Μαρτίου τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ TAKE καὶ τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου.

— Τὴν 28 Μαρτίου τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς.

— Τὴν 29 Μαρτίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου.

— Τὴν 4 Ἀπριλίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου, τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀχιλλοπούλειου Ἰδρύματος καὶ τῆς συνεδρίας τῆς Συνδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία».

— Τὴν 8 Ἀπριλίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου.

— Τὴν 9 Ἀπριλίου τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ νοσοκομείου «Ἀγίας Ἐλένης».

— Τὴν 10 Ἀπριλίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου, τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ TAKE καὶ τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος «Μελισσοσυργοῦ».

Μετέσχε τὴν 27 Μαρτίου τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ριζαρίου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Συνειργάσθη τὴν 28 Μαρτίου μετὰ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Νικαίας κ. Γεωργίου καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀλεξάνδρου Τσιριντάνη.

Ἐδέχθη τὴν 26 Μαρτίου τὸν Ἀστυνομικὸν Διευθυντὴν Ἀθηνῶν κ. Τσοῦγκαν καὶ τὸν κ. Cannon Satterthwait.

— Τὴν 27 Μαρτίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Νικαίας κ. Γεώργιον.

— Τὴν 1 Ἀπριλίου τὸν Προϊστάμενον τῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Κοσμαδόπουλον.

— Τὴν 4 Ἀπριλίου τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Παπακωνσταντίνου καὶ τὸν καθηγητὴν κ.Ν. Νησιώτην.

— Τὴν 5 Ἀπριλίου τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ καθηγητὴν Πανεπιστημίου κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου, τὸν κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου, τὸν ἀκαδημαϊκὸν κ. Γερούλανον, τὸν ἱατρὸν κ. Νικόλαον Μαυρίκη, τὸν κ. Στ. Μενδρινὸν καὶ τὸν πανοσ. ἀρχιμ. Θεόκλητον Στράγκαν.

— Τὴν 8 Ἀπριλίου τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀλ. Τσιριντάνη, τὸν Σύμβουλον τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Κωνσταντόπουλον, τὸν Διευθυντὰ Σύμβουλον τοῦ ΟΔΕΠ κ. Στεφανίδην καὶ τὸν κ. Βανδῶρον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 47 ἐδαφ. 2 παρ. γ' τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἀγίου Σπυριδωνος Νέας Ἰωνίας ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνὸς τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τῆς ἀμέσου κατωτέρας κατηγορίας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρῦξεως ἐν τῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28ῃ Μαρτίου 1968

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 46 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνὸς τακτικοῦ Ἐφημερίου α) ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν (Ι.Κ.Α.) Νέος - Περιστερίου καὶ β) ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἀγίου Δημητρίου Μπραχαμίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὰς ἐφημεριακὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρῦξεως ἐν τῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Τὸ πρῶτιστον ἔσται τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3ῃ Ἀπριλίου 1968

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας καὶ Ναούσης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τοὺς θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν ἀρθρων τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κάτωθι κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Σάββα (Κυριατισσῆς) πόλεως Βεροίας, 2) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Τρικάλων Ἡμαθίας, 3) Ἱ. Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Κλειδίου, 4) Ἱ. Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Ριζομάτων, 5) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος Νέου Προδρόμου, 6) Ἱ. Ναοῦ Ἀρχαγγέλων τῆς Κοινότητος Ἀρχαγγέλου, 7) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Ἀμμου, 8) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος Δασκίου, 9) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Κάτω Ζερβοχωρίου, 10) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς Ραψωμανίκης καὶ 11) Ἱ. Ναοῦ Τιμίου Προδρόμου Κοινότητος Συναϊᾶς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ἐφημερίων.

Ἐν Βεροίᾳ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1968

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 47, ἐδαφ. 3 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διατάξεων, ὡς καὶ τοὺς σχετικούς Νόμους περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου Κοζάνης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τὰ ὑπὸ τοῦ ὄριζόμενου Νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1968

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 47, ἐδαφ. 3 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διατάξεων, ὡς καὶ τοὺς σχετικούς Νόμους περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικάνορος Κοζάνης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τὰ ὑπὸ τοῦ ὄριζόμενου Νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1968

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

† Ὁ Τρῆκης καὶ Σταγῶν ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κ.Ω.Ν. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν:
Δρχ. 50, 75, 100 ἐτησίως.
Λοιπῶν Ναῶν Ἐπικρατείας: 30 ἐτησίως.
Ἐξωτερικοῦ: δολάρια 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐόρτια Γράμματα.

Κων. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Κυριακῆ τῶν Βαίων.

Ἐγκύκλιοι Ἱεραῶν Συνόδου.

Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Λεωνίδου Παρασκευοπούλου.

Ἡ χειροτονία τοῦ Μητροπολίτου Νέας Πελαγονίας Νικολάου Ξένου.

Ἐπὶ τοῦ Νόμου 214/1967 περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Κων. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Μεγάλη Ἑβδομάς.

Σόλωνος Γ. Νινίκα, Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν σύγχρονον Ρουμανίαν.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικά χρονικά.

Προκηρῦξεις.

ΜΟΝΟΤΥΠΙΚΑ ΣΥΓΓΡΟΤΗΜΑΤΑ ΤΣΙΡΩΝΗ

Λένορμαν 185 — Ἀθήναι — Τηλ. 530.318

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου Δημήτριος Β. Δεσποτάκης
Λεωφόρος Ἡρώων 26, Περιστέρι